

پاسخنامه

یازدهم انسانی

۱۶ فروردین ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۳»

(معمرضا راسخ)

در تابع پلکانی هر ضابطه باید فقط شامل یک عدد ثابت باشد، پس:

$$m-1=0 \Rightarrow m=1$$

حال ضابطه تابع را بازنویسی می کنیم:

$$f(x) = \begin{cases} 4a^2 + b^2 & ; x \geq 1 \\ 4(b-a) + 5 & ; x < 1 \end{cases}$$

با توجه به فرض مسئله داریم:

$$f(2) + f(-2) = 0$$

$$\Rightarrow 4a^2 + b^2 + 4b - 4a + 5 = 0 \Rightarrow 4a^2 - 4a + 1 + b^2 + 4b + 4 = 0$$

$$\Rightarrow (2a-1)^2 + (b+2)^2 = 0 \Rightarrow a = \frac{1}{2}, b = -2$$

در نتیجه:

$$2a - b = 2\left(\frac{1}{2}\right) - (-2) = 3$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۴ و ۳۵)

۲- گزینه «۲»

(معمرضا راسخ)

ابتدا به کمک ویژگی های جزء صحیح معادله را به صورت ساده تر می نویسیم:

$$2|x| + 3 = \text{sign}(a | x |)$$

می دانیم $|x| > 0$ است، بنابراین سه حالت زیر را داریم:

$$1) a > 0 \Rightarrow 2|x| = 1 - 3 \Rightarrow |x| = -1 \Rightarrow -1 < x < 0$$

در این حالت معادله جواب دارد.

$$2) a = 0 \Rightarrow 2|x| = -3 \Rightarrow |x| = -\frac{3}{2}$$

در این حالت معادله جواب ندارد.

$$3) a < 0 \Rightarrow 2|x| = -1 - 3 \Rightarrow |x| = -2 \Rightarrow -2 \leq x < -1$$

در این حالت معادله جواب دارد.

پس فقط به ازای $a = 0$ معادله داده شده جوابی ندارد.

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۵ و ۳۶)

۳- گزینه «۲»

(ابوالفضل بوعاری)

$$\sqrt{3} = 1/2 \Rightarrow 5\sqrt{3} = 5/2 \Rightarrow |5\sqrt{3}| = 5$$

$$\sqrt{5} = 2/2 \Rightarrow 2 - \sqrt{5} = -0/2 \Rightarrow |2 - \sqrt{5}| = -1$$

$$\Rightarrow |5\sqrt{3}| + |2 - \sqrt{5}| = 5 - 1 = 4 = k$$

حال مقدار $|7 - \sqrt{3}| + |7 - \sqrt{5}|$ را محاسبه می کنیم:

$$\sqrt{3} = 1/2 \Rightarrow 7 - \sqrt{3} = 5/2 \Rightarrow |7 - \sqrt{3}| = 5$$

$$\sqrt{5} = 2/2 \Rightarrow 7 - \sqrt{5} = 4/2 \Rightarrow |7 - \sqrt{5}| = 4$$

$$\Rightarrow |7 - \sqrt{3}| + |7 - \sqrt{5}| = 5 + 4 = 9$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۷ تا ۳۹)

۴- گزینه «۳»

(علی حسینی نوه)

نمودار تابع f محور y ها را در نقطه ای به عرض ۳ قطع می کند، بنابراین

$$f(0) = 3$$

$$a|0| + b = 3 \Rightarrow b = 3$$

همچنین $f(2/2) = 4$ ، در نتیجه:

$$f(2/2) = 4 \Rightarrow a|2/2| + 3 = 4 \Rightarrow 2a = 1 \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

حال مقدار $\left|\frac{2a}{-b}\right|$ را محاسبه می کنیم:

$$\left[\frac{2a}{-b}\right] = \left[\frac{2 \times \frac{1}{2}}{-3}\right] = \left[\frac{-1}{3}\right] = -1$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۷ تا ۳۹)

۵- گزینه «۱»

(علی قهرمان زاره)

با توجه به تقارن در نمودار، طول نقطه شکستگی باید برابر ۲ باشد، بنابراین:

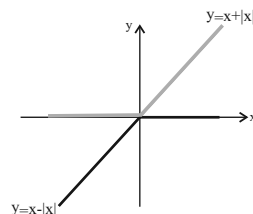
$$f(x) = |x - 2| - 2 \Rightarrow a = 2, b = -2 \Rightarrow f(2^2 - (-2)) = f(6) = |6 - 2| - 2 = 2$$

(توابع پلکانی و قدر مطلق، صفحه ۴۰ تا ۴۴)

۶- گزینه «۲»

(فرشید کریمی)

$$y = x - |x| = \begin{cases} 0 & ; x \geq 0 \\ 2x & ; x < 0 \end{cases}, \quad y = x + |x| = \begin{cases} 2x & ; x \geq 0 \\ 0 & ; x < 0 \end{cases}$$

با توجه به شکل، نمودار دو تابع فقط در یک نقطه با هم برخورد دارند.

(توابع پیکانی و قدر مطلق، صفحه ۳۰ تا ۳۴)

۷- گزینه «۳»

(علی قهرمانزاده)

$$(f + g)(x) = f(x) + g(x) = 3x + 1$$

$$(2f - g)(x) = 2f(x) - g(x) = 6x + 5$$

$$\xrightarrow{+} 2f(x) = 6x + 6 \Rightarrow f(x) = 3x + 3$$

$$\Rightarrow f(-2) = 3(-2) + 3 = -6 + 3 = -3$$

(اعمال بر روی توابع، صفحه ۳۵ تا ۵۳)

۸- گزینه «۳»

(علی آزار)

$$D_{\frac{f}{g}} = D_f \cap D_g - \{x \mid g(x) = 0\} = \{x \in \mathbb{R} \mid -1 \leq x < 3\} - \{x \mid g(x) = 0\}$$

$$g(x) = 0 \Rightarrow \begin{cases} 3 - 2x = 0 \Rightarrow x = \frac{3}{2} \text{ قق} \\ x - 2 = 0 \Rightarrow x = 2 \text{ غق} \end{cases}$$

$$\Rightarrow D_{\frac{f}{g}} = \{x \mid -1 \leq x < 3, x \neq \frac{3}{2}\}$$

(اعمال بر روی توابع، صفحه ۳۵ تا ۵۳)

۹- گزینه «۳»

(محمدرضا راسخ)

با توجه به تست داده شده و فرضیات مسئله داریم:

$$f_2(2) = f_1(2) + f_2(2) = 4 \Rightarrow f_2(2) = 4 - f_1(2)$$

$$f_2(2) = f_1(2) \times f_2(2) = 3$$

$$\Rightarrow f_1(2) \times (4 - f_1(2)) = 3 \Rightarrow 4f_1(2) - (f_1(2))^2 = 3$$

$$\Rightarrow f_1(2) = 1 \text{ یا } f_1(2) = 3$$

اگر $f_1(2) = 1$ آن گاه $f_2(2) = 3$ و در نتیجه $f_5(2) = 3 - 1 = 2$

$$f_6(2) = \frac{4 \times 2}{3} = \frac{8}{3}$$

اگر $f_1(2) = 3$ آن گاه $f_2(2) = 1$ و در نتیجه $f_5(2) = 1 - 3 = -2$

$$f_6(2) = \frac{4 \times (-2)}{3} = -\frac{8}{3}$$

(اعمال بر روی توابع، صفحه ۳۵ تا ۵۳)

۱۰- گزینه «۱»

(محمدرضا راسخ)

ابتدا ضابطه تابع g را به صورت یک تابع چند ضابطه‌ای می‌نویسیم:

$$g(x) = \begin{cases} x^2 - 3x & ; x \geq 3 \\ -x^2 + 3x & ; x < 3 \end{cases}$$

حال به کمک تعریف تابع $f + g$ و پیدا کردن دامنه مشترک f و g در

بازه‌های مختلف داریم:

$$(f + g)(x) = f(x) + g(x) = \begin{cases} -x^2 + 3x + x & ; x < 1 \\ -x^2 + 3x + x + 1 & ; 1 \leq x < 3 \\ x^2 - 3x + x + 1 & ; x \geq 3 \end{cases}$$

$$\Rightarrow (f + g)(x) = \begin{cases} -x^2 + 4x & ; x < 1 \\ -x^2 + 4x + 1 & ; 1 \leq x < 3 \\ x^2 - 2x + 1 & ; x \geq 3 \end{cases}$$

(اعمال بر روی توابع، صفحه ۳۵ تا ۵۳)

علوم و فنون ادبی (۲)

۱۱- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا علویان)

موارد «الف» و «د» مربوط به ویژگی‌های زبانی شعر هندی است.

تشریح عبارات:

ب: ویژگی ادبی شعر سبک هندی

ج: ویژگی زبانی شعر سبک عراقی

(سبک هنری، صفحه ۸۱ و ۸۲)

۱۲- گزینه ۲»

(امیرمحمدرحسن زاده)

این گزینه ویژگی فکری شعر سبک عراقی است نه هندی.

(سبک هنری، صفحه ۸۲ و ۸۳)

۱۳- گزینه ۴»

(سعید جعفری)

«در قرن دهم دو جریان شعری بیشتر رونق نداشت. یکی شعر لطیف و فصیحی بود که به طور طبیعی و به شیوه کسانی مثل حافظ و سعدی در جریان بود و بابا فغانی شیرازی از نمایندگان آن است و دیگری مکتب وقوع. در قرن یازدهم نیز به دلیل بها ندادن به شعر ستایشی در ایران، شاعران مدیحه‌سرا برای امرار معاش یا ثروت اندوزی راهی دیار هند شدند؛ زیرا آنجا به رسم دربارهای قدیم ایران هنوز بازار قصیده و مدح رواج داشت.»

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۵۸ تا ۶۰)

۱۴- گزینه ۳»

(سعید جعفری)

بیدل دهلوی: از ویژگی‌های عمده شعر بیدل، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین، خیال‌انگیز و سرشار از ابهام و تخیل‌های رمزآمیز شاعرانه است.

وحشی بافقی: واقع‌گرایی شاخصه اصلی شعر اوست.

صائب تبریزی: صائب را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.

کلیم کاشانی: وی با به کار بردن مضمون‌های ابداعی فراوان «خالق‌المعانی» ثانی لقب گرفت.

(تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه ۶۰ و ۶۱)

۱۵- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا علویان)

«بیخ نشاط» در این گزینه، اضافه استعاری است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «عروس فکر» اضافه تشبیهی است.

گزینه ۲: تشبیه دارد.

گزینه ۳: فاقد اضافه استعاری است. «دایه ابر»، «بنات نبات» و «مهد زمین» هر سه اضافه تشبیهی هستند.

(استعاره، صفحه ۷۳)

۱۶- گزینه ۲»

(محمدر نورانی)

زلف به کمند تشبیه شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «واژه «جویبار» (در مصراع دوم) استعاره از «چشم» است.

گزینه ۳: «واژه «صنم» استعاره از «معشوق» است.

گزینه ۴: «واژه «دُر ج عقیق» استعاره از «لب» معشوق است.

(استعاره، صفحه ۷۷)

۱۷- گزینه ۱»

(محمدر نورانی)

«پر زاغ» استعاره مصرحه از «موی سیاه» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: نسبت دادن نقش برآوردن به زمانه «استعاره مکنیه» است.

گزینه ۳: نسبت دادن دل‌بستگی به غنچه «استعاره مکنیه» است.

گزینه ۴: نسبت دادن دیوانگی به غم «استعاره مکنیه» است.

(استعاره، صفحه ۷۳)

۱۸- گزینه ۳»

(امیرمحمدرحسن زاده)

در گزینه‌های «۱ و ۲» به ترتیب آرایه‌های حس آمیزی و اسلوب معادله و حسن تعلیل که از آرایه‌های پرکاربرد سبک هندی است، استفاده شده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «خواب شیرین» حس آمیزی دارد.

گزینه ۲: دو مصراع معنای مستقلی دارند و معادل یکدیگر هستند و اسلوب معادله دارد.

گزینه ۴: شاعر در این بیت، علت سر به زیر و رو به پایین بودن درخت بید را بی حاصلی و بی ثمر بودن آن می‌داند که دلیل شاعرانه و غیرواقعی هست.

(سبک هنری، صفحه ۸۲)

۱۹- گزینه ۲»

(سعید جعفری)

الف) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن

ب) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

پ) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فع

ت) فعولن فعولن فعولن فعولن

ث) فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلن

(پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه ۶۶)

۲۰- گزینه ۲»

(محمدر نورانی)

وزن ابیات:

الف و پ) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

ب) فعولن فعولن فعولن فعل

ت) فعولن فعولن فعولن فعولن

ث) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن

(پایه‌های آوایی همسان (۲)، ترکیبی)

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- گزینه «۳»

الف) بعد از انقلاب فرانسه، طرفداران نظریه‌های لیبرالیستی در طرف راست و منتقدان آن در طرف چپ مجلس فرانسه قرار می‌گرفتند.
ب) جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.
ج) برخی از اندیشمندان اروپایی، برای حل مشکل فقر و غنا، در چارچوب ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ جدید غرب، نظریه‌هایی ارائه دادند.
(پژمان: دوقطبی، صفحه ۷۹ و ۸۰)

۲۲- گزینه «۴»

تشریح عبارت‌های نادرست:
الف: منظور از جهان دوم، کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار داشتند.
ب: هانتینگتون از آخرین مرحله درگیری‌ها در جهان معاصر، با عنوان جنگ تمدن‌ها یاد می‌کند.
(پنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۵، ۸۶ و ۸۸)

۲۳- گزینه «۳»

فرهنگ غرب با انکار حقایق قدسی، به آرمان‌های انقلاب فرانسه نرسید.
اصالت بخشیدن به انسان دنیوی و این‌جهانی (اومانیزم) در طول قرن بیستم، به پوچ‌گرایی منجر شد.
گریز از سکولاریسم در جوامع غربی پیامدهای اجتماعی مختلفی داشت؛ از جمله اینکه در کشورهای غربی مهاجران به سوی هویت دینی خود بازگشتند.
(بهران‌های معرفتی و معنوی، صفحه ۱۰۱ و ۱۰۲)

۲۴- گزینه «۱»

دو جنگ جهانی، با درگیری کشورهای اروپایی آغاز شد. هیچ یک از این دو جنگ، منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت.
طرف‌های درگیر در این دو جنگ، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند. براین اساس، این دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشتند.
پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو، ادامه یافت.
براساس نظریه مرکز و پیرامون کشورهای غربی با سرمایه‌گذاری‌های مشترک و معاهدات بین‌المللی، انتقال ثروت از کشورهای پیرامون به کشورهای مرکز را آسان می‌کنند.
(پنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه ۸۵ و ۸۹)

۲۵- گزینه «۳»

در بحران اقتصادی، قدرت خرید مصرف‌کنندگان به شدت کاهش می‌یابد و تولیدکنندگان بازار فروش خود را از دست می‌دهند؛ در نتیجه کارخانه‌ها تعطیل و کارگران بیکار می‌شوند.
(بهران‌های اقتصادی و زیست‌میطی، صفحه ۹۲ تا ۹۵)

۲۶- گزینه «۴»

(سیره‌نسرین نوربفش)
در میان عبارت‌های مطرح شده، تنها عبارت «ب» صحیح است.
تشریح عبارت‌های نادرست:
الف: در فرهنگ قرون وسطی، کتاب مقدس و شهود آباء کلیسا معتبرترین راه شناخت جهان بود و شناخت از راه عقل و تجربه نادیده گرفته می‌شد.
ج: دانشمندانی را که در اصل روشنگری علم مدرن تردید کرده‌اند، پسامدرن می‌خوانند، زیرا از اصول جهان مدرن عبور کرده و به فراسوی آن رسیده‌اند.
(بهران‌های معرفتی و معنوی، صفحه ۹۹ و ۱۰۰)

۲۷- گزینه «۲»

(سیره‌نسرین نوربفش)
الف: نخستین بحران اقتصادی در سال ۱۸۲۰م در انگلستان به وجود آمد.
ب: برخی اندیشمندان، بحران‌های محیط‌زیست را ناشی از رویکرد انسان مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت می‌دانند. فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جانی می‌داند که انسان اجازه هر گونه تصرفی را در آن دارد.
ج: در فرهنگ مدرن، انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.
(بهران‌های اقتصادی و زیست‌میطی، صفحه ۹۲ و ۹۵)

۲۸- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)
چالش‌های جهانی، به تدریج و یکی پس از دیگری آشکار می‌شوند، اغلب پایان نمی‌یابند و با بروز چالش‌های جدید، چالش‌های پیشین نیز همچنان باقی می‌مانند. (رد گزینه «۴»). همچنین ابتدا چالش‌های اقتصادی، سیاسی، نظامی و ... رخ می‌دهند و سپس چالش‌ها و بحران‌های معرفتی، معنوی، اخلاقی، عاطفی و ... ظاهر می‌شوند (رد گزینه «۱»). این چالش‌ها در مواجهه با سایر فرهنگ‌ها به وجود نمی‌آیند و همگی از درون فرهنگ غرب برمی‌خیزند. (رد گزینه «۲»)
(بهران‌های معرفتی و معنوی، صفحه ۹۸)

۲۹- گزینه «۱»

(سیره‌نسرین نوربفش)
چالش فقر و غنا چالشی همیشگی است ولی بحران اقتصادی اغلب دوره‌ای و مقطعی است. همچنین آسیب‌های مربوط به فقر و غنا همواره متوجه قشرهای فقیر و ضعیف جامعه است، ولی آسیب‌های مربوط به بحران اقتصادی تمامی جامعه را در بر می‌گیرد.
(بهران‌های اقتصادی و زیست‌میطی، صفحه ۹۲ و ۹۳)

۳۰- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)
تشریح گزینه‌ها:
گزینه «۱»: نادرست (رقابت و درگیری در آخرین مرحله درگیری‌ها میان فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ است). - درست
گزینه «۲»: درست - درست
گزینه «۳»: درست - نادرست (براساس اصطلاح مرکز و پیرامون جوامع غربی، چالش‌های درونی خود را از طریق بهره‌کشی از کشورهای غیر غربی حل می‌کنند).
گزینه «۴»: نادرست (مربوط به نظریه آگوست کنت است). - نادرست
(اصطلاح استعمارزده و استعمارگر را کسانی به کار می‌برند که به ابعاد فرهنگی چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر نیز توجه دارند).
(پنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه‌های ۸۶، ۸۸ و ۸۹)

روان‌شناسی

۳۱- گزینه «۲»

(ممبر رضا توکلی)

در مورد اول شخص نتوانسته هیجان ترس را کنترل کند و باعث اختلال عملکرد او شده است ← کنترل نکردن هیجانات
در مورد دوم شخص به قوای بدنی خود اعتماد افراطی داشته است
← اعتماد افراطی
در مورد سوم، شخص فقط چیزی را می‌بیند که دیدگاهش را تأیید کند
← سوگیری تأیید

(تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۹ و ۱۵۰)

۳۲- گزینه «۳»

(ممبر رضا توکلی)

موفقیت در حل مسئله، خوشایند و لذت‌بخش است. افرادی که در حل مسئله، دانش و تجربه لازم را دارند، نسبت به دیگران احساس عاطفی مثبت‌تری دارند؛ آنان زندگی را شیرین می‌دانند و از بودن با دیگران ابراز رضایت می‌کنند.
بسیاری از افرادی که احساس شکست می‌کنند، مشکلات عاطفی جدی ندارند، بلکه مهارت‌های حل مسئله را نمی‌دانند.
یکی از روش‌های کاهش فشار روانی، پرورش روش‌های درست حل مسئله است. افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۳۰ و ۱۳۱)

۳۳- گزینه «۴»

تشریح عبارات:

در تصمیم‌گیری‌های پیچیده و مهم از روش‌های میان‌بر استفاده می‌شود.
در روش سوگیری تأیید فرد از اطلاعاتی که دیدگاهش را تأیید کند استفاده می‌کند.
افرادی که قادر به کنترل هیجانات خود نباشند به‌طور مدام با شکست در تصمیم‌گیری روبه‌رو می‌شوند.
تعارض محصولی ناتوانی در تصمیم‌گیری است.
- هر گاه فرد در تصمیم‌گیری خود با تعارض بین دو امر خواستنی و ناخواستنی مواجه شود؛ تعارض گرایش - اجتناب را تجربه خواهد کرد.

(تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه‌های ۱۴۹ تا ۱۵۲ و ۱۵۴)

۳۴- گزینه «۲»

تشریح عبارات:

الف: عدم رضایت زهرا از اضافه وزن خویش و انواع مواجهه او برای حل آن دلالت بر کسب تصمیم‌گیری از نوع اجتنابی دارد.
ب: این مثال به گسترده بودن سبک تصمیم‌گیری تکانشی در جامعه اشاره دارد زیرا بر پایه برنامه‌ریزی قبلی نبوده و تصمیم به‌صورت ناگهانی گرفته می‌شود و قطعاً با پشیمانی همراه است.
ج: در سبک تصمیم‌گیری از نوع وابسته افراد به جای فکر کردن، از دیگران کورکورانه اطاعت می‌کنند.

(تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۳ تا ۱۴۷)

۳۵- گزینه «۴»

(فاطمه فومیمان)

یکی از دلایل این‌که برخی از افراد راه حل مسئله را نمی‌دانند این است که هدف را به صراحت تعریف نکرده‌اند.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶ و ۱۱۷)

۳۶- گزینه «۲»

(فاطمه فومیمان)

الف: مریم دچار تعارض گرایش - گرایش است.

ب: تأثیر یادگیری‌های گذشته بر حل مسئله را انتقال گویند.

پ: پنجمین و آخرین گام در حل مسئله انتخاب راه‌حل‌های جایگزین است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۹، ۱۲۱ و ۱۵۱)

۳۷- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

در صورتی که فرایند مسئله تحت کنترل ما نباشد، نسبت به آنچه انجام می‌دهیم آگاهی کامل نداریم.

اگر در حل مسئله موقعیت فعلی یا مبدأ مشخص نباشد، نمی‌توانیم موانع احتمالی مسیر را بشناسیم.

عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۱۶)

۳۸- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

- نوع نگاه دانشمندان به مسائل با افراد عادی بسیار متفاوت بوده و به همین علت آنها قادر به اکتشافات و اختراعات زیادی در رابطه با مسائل پیش آمده بوده‌اند.

- لزوماً تمام معماها با این روش حل نمی‌شوند. مسئله برج هانوی با روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب حل می‌شود.

- روش تحلیلی حل مسئله مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است و استفاده از روشهای تحلیلی، دستیابی به راه حل مسئله را تضمین می‌کند. روشهای تحلیلی، مورد قبول همه است.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۲، ۱۲۴، ۱۲۶ و ۱۲۷)

۳۹- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سبک وابسته - سبک تکانشی - سبک اجتنابی

گزینه «۲»: سبک احساسی - سبک اجتنابی - سبک تکانشی

گزینه «۳»: سبک وابسته - سبک تکانشی - نادرست (در سبک اجتنابی فرد قصد تصمیم‌گیری دارد اما هیچ‌گاه به مرحله عمل نمی‌رسد).

گزینه «۴»: سبک احساسی - سبک احساسی - سبک اجتنابی

(تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۳ تا ۱۴۶)

۴۰- گزینه ۳»

(فاطمه صفری)

الف: افرادی که قادر به کنترل هیجان‌های خویش نباشند، به طور مداوم با شکست در تصمیم‌گیری روبه‌رو می‌شوند؛ مانند مربی فوتبالی که به دلیل ابراز احساسات منفی تماشاگران، بهترین بازیکن زمین را تعویض می‌کند. ب: وقتی فرد در انتخاب میان دو امر خواستنی (علاقه به پزشکی) و ناخواستنی (ترس از خون) با تعارض مواجه است، به این نوع تعارض اصطلاحاً تعارض گرایش - اجتناب می‌گویند.

ج: بررسی علایق تحصیلی مربوط به مرحله چهارم تصمیم‌گیری، یعنی ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت است.

(تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۸ تا ۱۵۳)

روان‌شناسی - آشنا

۴۱- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

- اثر تجربه گذشته، همیشه آسان کردن راه حل نیست. (انتقال منفی) مهم ترین دلیل عدم موفقیت برخی افراد در حل مسئله، پیروی صرف از تجربه گذشته است. تجربه گذشته در صورت بازبینی، راهگشای مفیدی خواهد بود.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه‌های ۱۲۱، ۱۲۳، ۱۲۸ و ۱۳۰)

۴۲- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

یکی از قدم‌های مهم در حل مسئله بازبینی مجدد و اصلاح راه‌حل‌ها است. افرادی که مسائل را به خوبی حل می‌کنند، دوست دارند روش‌های قبلی را بهبود بخشند یا اصلاح کنند.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۰)

۴۳- گزینه ۳»

(کتاب جامع)

اقدامات احتمالی فرد جهت حل آن مسئله تحت‌الشعاع نگاه خاص فرد می‌باشد.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۲)

۴۴- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

اثر تجربه گذشته، همیشه تأثیر آسان کننده‌ای برای حل مسئله ندارد.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۱)

۴۵- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

در روش «مهندسی معکوس» فرد پس از مشخص کردن امکانات موجود، ابتدا از موارد ساده‌تر و مشخص‌تر شروع می‌کند تا به تدریج و با گذشت زمان بتواند امکان حل مسئله پیچیده‌تر را نیز به دست آورد.

(تفکر (۱) حل مسئله، صفحه ۱۲۹)

۴۶- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

انواع تصمیم‌گیری براساس:

تعداد اولویت‌ها: ۱- ساده ۲- پیچیده

اهمیت تصمیم: ۱- مهم ۲- معمولی

دشواری یک تصمیم‌گیری تابع توانمندی و نگرش‌ها و تجربیات شخصی است.

(تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۳۹)

۴۷- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

به روش‌های ثابت و یکنواخت تصمیم‌گیری افراد، سبک تصمیم‌گیری می‌گویند. بسیاری از آن‌ها ناکارآمد و فقط یکی بهتر از سایر سبک‌هاست و با هم تفاوت دارند.

(تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۲)

۴۸- گزینه ۱»

(کتاب جامع)

مراحل تصمیم‌گیری درست:

۱) شناسایی و تعریف تصمیم موردنظر

۲) شناسایی تعداد انتخاب‌ها یا اولویت‌های آن تصمیم

۳) بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت

۴) ارزیابی پیامدهای هر انتخاب یا اولویت

۵) اجرای بهترین اولویت

۶) تعهد و پایبندی به اجرای اولویت مورد نظر

۷) بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر

(تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۴۸)

۴۹- گزینه ۲»

(کتاب جامع)

الف: بی‌توجهی به سبک تصمیم‌گیری منطقی باعث تصمیم‌گیری پرخطر می‌شود.

ب: اگر تصمیم مورد نظر را خوب بشناسیم و موضوع تصمیم‌گیری دقیق‌تر باشد، اقدام‌های بعدی نیز شفاف‌تر خواهد بود.

ج: اطلاع داشتن از بازی‌های آسیب‌زای فضای مجازی دلالت بر شناخت موقعیت‌های پرخطر دارد.

د: حذف تک‌تک جنبه‌های یک موضوع دلالت بر استفاده از روش‌های میان‌بر دارد.

(تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۵۳ و ۱۵۴)

۵۰- گزینه ۴»

(کتاب جامع)

در تعارض اجتناب - اجتناب، هر دو گزینه، نامطلوب و ناخواستنی است و فرد مجبور به انتخاب یکی از آن‌هاست.

(تفکر (۲) تصمیم‌گیری، صفحه ۱۵۲)

عربی، زبان قرآن (۲)

۵۱- گزینه ۲»

كانَ ... قَدَّيْنِوَا: روشن کرده بودند، توضیح داده بودند / علماء اللغة العربية: دانشمندان زبان عربی / دراساتهم: مطالعاتشان / كانَ أَلْفُوا: تألیف کرده بودند / مُعْجَمٌ: لغتنامه / المعربات الفارسیّة: (کلمات) عربی شده‌های فارسی (ترجمه، صفحه ۳۸)

۵۲- گزینه ۲»

«لتغییر سلوکنا»: برای تغییر دادن رفتارمان / «فی الحیاة»: در زندگی / «یجب علينا»: بر ما واجب است، ما باید / «أَنْ نَكُونَ عَامِلِينَ»: عمل کننده باشیم / «بما نقول»: به آنچه می‌گوییم / «أَنْ نَجْتَنِبَ»: دوری کنیم / «عَنْ كَلَامٍ»: از سخنی که / «لَا يَنْفَعُ»: سود نمی‌رساند (ترجمه، ترکیبی)

۵۳- گزینه ۳»

ترجمه گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: راننده، قبل از سفرش، خودروی خود را به یک باتری جدید (باطری جدیدی) مجهز می‌کند.
گزینه «۲»: لطفاً، درس شیمی را در آزمایشگاه به ما یاد بده!
گزینه «۴»: دانش‌آموزانی را در کلاس دیدم. آن دانش‌آموزان روی صندلی‌ها نشسته بودند. (ترجمه، ترکیبی)

۵۴- گزینه ۴»

(آرمین ساعده‌پناه)
«لا نستطيع»: نمی‌توانیم (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «أَنْ نَضْمَرَ»: که پنهان کنیم (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «الشَّيْءَ الَّذِي»: چیزی را که (رد گزینه «۲») / «تُظْهِرُهُ»: آن را آشکار می‌کند (رد گزینه «۲») / «صفحات وجهنا»: همه‌جای چهره‌مان (رد گزینه‌های «۱» و «۲») (ترجمه، صفحه ۶۷)

۵۵- گزینه ۱»

(ولی‌الله نوروزی)
سنجابی: سنجاباً / در جنگل: فی الغابة / دیدم: شاهدتُ، رأیتُ / آن سنجاب: السَّنجاب / به سرعت: بسرعة / از درختی به درختی: من شجرة إلى شجرة / می‌پزد: كان يَفْقِزُ (تعریب، صفحه ۶۹)

۵۶- گزینه ۳»

(آرمین ساعده‌پناه)
داخل شده: واژه‌ای است که بدون تغییر صداهایش وارد یک زبان می‌شود! (نادرست است، زیرا صداها و اوزان کلمات داخل شده تغییر می‌یابند.) (لغت و مفهومی، صفحه ۳۹)

۵۷- گزینه ۳»

(آرمین ساعده‌پناه)
هرگاه اسمی نکره معدود باشد یا در جایگاه خبری واقع شود که صفت نداشته باشد، می‌توانیم آن را به صورت معرفه ترجمه کنیم.
ترجمه عبارت گزینه «۳»: «قرآن برای جامعه مسلمانان نور و رحمت است.» (قواعد، صفحه ۵۲)

۵۸- گزینه ۳»

(ولی‌الله نوروزی)
فعل «تَخَلَّصَ» ماضی از باب «تَفَعَّلَ» بر وزن «تَفَعَّلَ» و «مِنَ» حرف است. (ضبط حرکات، صفحه ۶۶)

۵۹- گزینه ۲»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)
«سَوْفَ تَرْجِعُ» به دلیل این که مستقبل مثبت است (باز خواهیم گشت) منفی آن به صورت مستقبل منفی می‌شود، لَنْ تَرْجِعَ (باز نخواهیم گشت).
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: اَطْلُبُوا: فعل امر (بجوید) منفی آن به صورت نهی «لَا تَطْلُبُوا» (نجوید)
گزینه «۳»: أَرْسَلْنَاكَ: (تو را فرستادیم) فعل ماضی منفی آن: ما أَرْسَلْنَاكَ (تو را نفرستادیم)
گزینه «۴»: أَنْ تَتَقَدَّمَ: مضارع منصوب (که پیشرفت کنی) / أَلَّا تَتَقَدَّمَ = أَنْ لَا تَتَقَدَّمَ (پیشرفت نکنی). (قواعد، صفحه ۵۳)

۶۰- گزینه ۴»

(علی‌اکبر ایمان‌پرور)
الصَّدِيقُ: مبتدا معرفه به أَلْ / مُحَمَّدٌ: خبر معرفه از نوع اسم عَلَم (دوستی که مرا در درس‌ها کمک می‌کند، محمد است).
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: نَحْنُ: مبتدا / مُسْلِمُونَ: خبر نکره (اسم جمع مذكر سالم «ال» ندارد و نکره است).
گزینه «۲»: هَذِهِ: مبتدا / أَلْوَانُ: خبر نکره / سَبَبٌ: خبر نکره برای رَوِيَّةُ
گزینه «۳»: عَالِمٌ: مبتدای نکره / يُتَنَفَّعُ: جمله وصفیه / خَيْرٌ: خبر نکره (قواعد، صفحه ۵۲)

عربی، زبان قرآن (۲) - آشنا

۶۱- گزینه ۲»

(کتاب جامع)
«إِنْ»: (از ادوات شرط) اگر / «اسْتَطَعْتُمْ»: (فعل شرط) بتوانید / «أَنْ يَسْتَدَنَّ»: که شدید شود، که شدت بگیرد / «خَوْفُكُمْ»: ترستان / «أَنْ يَحْسُنَ ظَنُّكُمْ بِهِ»: گمانتان به او خوب شود / «اجْمَعُوا بَيْنَهُمَا»: آن دو را با هم جمع کنید (ترجمه، ترکیبی)

۶۲- گزینه ۱»

(کتاب جامع)
ترجمه درست اصطلاح «سامحینی» به صورت «مرا ببخش» می‌باشد. (ترجمه، صفحه ۷۲)

۶۳- گزینه ۳

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «قَدْ + فعل ماضی» به صورت «ماضی نقلی» ترجمه می‌شود: نوشته شده است.
گزینه «۲»: «لَا يَكْتُبُ» مضارع منفی ترجمه می‌شود: نمی‌نویسد.
گزینه «۴»: «كَانَ + لِـ / عِنْدَ» فعلی ماضی برای نشان دادن مالکیت است ← «كَانَ لَنَا»: داشتیم.

(ترجمه، ترکیبی)

۶۴- گزینه ۱

«سَعِدْتُ» معرفه علم یا اسم خاص است که جمله پس از آن، بعد از اسم نکره نیامده است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «كَانَتْ لَهَا تَصَاوِيرُ» جمله بعد از اسم نکره «مَجَلَّةٌ» است.
گزینه «۳»: «يَجْتَهِدُ» جمله بعد از اسم نکره «طَالِباً» است.
گزینه «۴»: «لَا تُدْرِكُ» جمله بعد از اسم نکره «غَايَةً» است.
(قواعد، صفحه ۶۹ و ۷۰)

۶۵- گزینه ۳

«أَلَفَ» فعل ماضی و «کتاباً» اسم نکره است و «يَضُمُّ» فعل مضارعی است که بعد از آن‌ها آمده و به صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود: «دکتر تونجی کتابی را تألیف کرد که کلمات فارسی عربی شده را در برمی‌گرفت».

توضیح نکات درسی:

ماضی + اسم نکره + مضارع ← ماضی استمراری

ترجمه

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: أَنْ يَسْمَعَ: که بشنود (مضارع التزامی)
گزینه «۲»: حَتَّى يَحْكُمَ (مضارع التزامی): تا داوری کند
گزینه «۴»: لِنَنْجَحَ: برای این که موفق شویم / أَنْ نَجْتَهِدَ: که تلاش کنیم (هر دو مضارع التزامی ترجمه می‌شوند).

(قواعد، صفحه‌های ۵۳، ۵۴، ۶۹ و ۷۰)

■ ترجمه متن

روایت شد که پادشاهی به جلوه‌های ابّهت و بزرگی مشتاق بود. پس زمانی که به سمت مَلَت خارج می‌شد، طبل‌ها زده می‌شد در حالی که مردم ایستاده در دو طرف راه برای درود و سلام با بی‌میلی و اجبار جمع می‌شدند! روزی پادشاه فهمید که گروهی از آن‌ها به همراه بقیه مردم به بهانه نشنیدن صدای طبل نیامدند! پادشاه آن را مصیبتی بزرگ به شمار آورد! پس مستشاران را جمع کرد و از آن‌ها خواست که طبلی بسازند که صدایش را همه مردم بشنوند! و بین مستشاران پیرمرد سالخورده‌ای بود، و گفت: من آماده انجام این کار هستم ولی به اموال بسیاری نیاز دارم و پادشاه پذیرفت و آن‌چه را خواست به او داد! پیرمرد این پول‌ها را گرفت و اقدام به توزیع آن بین مردم کرد و می‌گفت: ای مردم! از من تشکر نکنید، بلکه از پادشاهی که این پول‌ها را از او گرفتم تشکر کنید! بعد از روزهایی پادشاه دید که مردم قبل از خروجش در اطراف قصرش در حالی که مشتاق دیدارش بودند جمع هستند و از معجزه آن طبل تعجب کردند! و زمانی که دلیل را پرسید، موضوع برایش روشن گردید!

۶۶- گزینه ۱

(کتاب جامع)
با توجه به متن، در پایان برای پادشاه مشخص گردید که «احسان معجزه‌ای است که همه گوش‌ها و قلب‌ها را تسخیر می‌کند!»
(درک مطلب، ترکیبی)

۶۷- گزینه ۲

(کتاب جامع)
با توجه به آن‌چه در متن آمده است پیرمرد اموال را برای خودش نمی‌خواست، بنابراین گزینه «۲»: «پیرمرد اموال را برای خودش می‌خواست آن‌گاه که آن‌ها را از پادشاه طلب کرد!» نادرست می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «پادشاه حقیقت را که مردم دوستش ندارند، نمی‌دانست!»
گزینه «۳»: «پیرمرد هنگام توزیع اموال بین مردم در سخنش صادق بود!» (گفت اموال را از پادشاه گرفته!)
گزینه «۴»: «پادشاه گروهی داشت که هنگام وقوع برخی مشکلات نظراتشان را می‌شنید!» کاملاً درست است.

(درک مطلب، ترکیبی)

۶۸- گزینه ۳

(کتاب جامع)
در متن اشاره‌ای نشده است که «پیرمرد با طلبش می‌خواست مردمی را که به همراه دیگران برای سلام نیامدند، نجات دهد!»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «پیرمرد با کارش می‌خواست پادشاه را تنبیه (آگاه) کند!»
گزینه «۲»: «در آخر، مردم با شوق و رغبت اطراف پادشاه جمع شدند!» و در گزینه «۴»: «اگر پیرمرد نیکی کردن را به صراحت می‌خواست، پادشاه آن را نمی‌پذیرفت!» طبق متن صحیح است.

(درک مطلب، ترکیبی)

۶۹- گزینه ۳

(کتاب جامع)
متن به احسان و نیکی به مردم اشاره دارد و با آن‌چه در گزینه «۳» آمده است (انسان بنده احسان و بخشش است!) تناسب دارد.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «عدالت بقای ما را تضمین می‌کند، نه تعداد (افراد) و قدرت!»
گزینه «۲»: «حکومت با کُفر باقی می‌ماند و با ستم باقی نمی‌ماند!»
گزینه «۴»: «ستم آخرش بد است و نیکی کردن فضیلتش، زیاد است!»
(درک مطلب، ترکیبی)

۷۰- گزینه ۴

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الفعل الماضی» و «للمفرد المذكر» صحیح است. (مضارع آن، «يَتَعَجَّبُ» می‌شود).

گزینه «۲»: «مفعول» صحیح است، (چه چیزی را پرسید؟ «سَبَب» را پرسید).
گزینه «۳»: «از مصدر «تَبَيَّنَ» صحیح است. (ماضی: تَبَيَّنَ / مضارع: يَتَبَيَّنُ / مصدر: تَبَيَّنَ)

(درک مطلب، ترکیبی)

تاریخ (۲)

۷۱- گزینه «۴»

(مهری کاردران)

- بیشتر دوران حکومت علویان طبرستان به کشمکش و جنگ با سپاهیان خلیفه و لشکریان طاهریان و سامانیان که متحد خلافت بودند، سپری شد.
- پس از حمله یعقوب به نیشابور و از میان برداشتن حکومت طاهریان و سپس لشکرکشی ناموفق امیرصفاری به بغداد، روابط دو طرف به خصومت گرایید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: طاهریان و سامانیان، هر دو اظهار اطاعت ظاهری از خلیفه داشتند.
گزینه «۲»: رابطه علویان طبرستان با حکومت عباسی همواره خصومت‌آمیز بود.
گزینه «۳»: روابط زیاریان با خلافت عباسی، فراز و نشیب زیادی داشت اما روابط آل‌بویه با خلافت عباسی با روابط سایر سلسله‌های ایرانی با عباسیان تفاوت داشت.

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۲ و ۹۳)

۷۲- گزینه «۲»

(عاطفه طاهر)

مهم‌ترین پیامد سیاسی ظهور حکومت‌های ایرانی، کاهش و زوال تدریجی سلطه سیاسی - نظامی خلفای عباسی بر ایران بود. همچنین پس از آن‌که اداره امور مناطق مختلف کشور در اختیار کارگزاران ایرانی قرار گرفت، به مرور، آرامش نسبی بر جامعه حکم‌فرما و از شدت آشوب‌ها و جنبش‌های سیاسی، اجتماعی و مذهبی کاسته شد.

(ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه ۹۴)

۷۳- گزینه «۲»

(مبیه ممبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف: دوران طولانی حکومت سلسله‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، هم‌زمان، شاهد تداوم رشد فلسفه و علوم طبیعی در آغاز و سپس افول تدریجی این علوم بود.

د: در ایران دوران اسلامی (سده‌های سوم تا پنجم هجری)، فلسفه از شکوفایی فوق‌العاده‌ای برخوردار بود.

در دوران حکومت‌های سلجوقیان، غزنویان و خوارزمشاهیان ابتدا شاهد تداوم رشد فلسفه و سپس شاهد افول تدریجی آن بودیم.

(ترکیبی، صفحه ۹۷ و ۱۱۱)

۷۴- گزینه «۱»

(مهری کاردران)

تشریح عبارت‌ها:

الف: ابوالفضل بیهقی، تاریخ بیهقی را در عصر غزنویان نگاشت.
ب: ابوالعباس لوکری و خیام نیشابوری از ریاضی‌دان‌های مشهور عصر سلجوقی بودند.
ج: زمین‌داری اقطاع در دوره سلجوقیان گسترش یافت.
د: عبارت، مربوط به دوران غزنویان است.

(ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۲)

۷۵- گزینه «۳»

(امیرهمزه‌اردی‌زهی)

همه دیوان‌های سلجوقی زیر نظر وزیر کار می‌کردند. با این حال، وزیر در منصب خود هیچ امنیتی نداشت و آن‌چه سبب تداوم کار وی می‌شد، اراده و خواست سلطان بود. نظام اداری دوره خوارزمشاهی، تداوم نظام اداری سلجوقی بود، با این تفاوت که اختیارات برخی دیوان‌ها نسبت به دوره سلجوقی کم شد و برخی دیوان‌های جدید نیز تشکیل شد.
شهرها در دوران حکومت‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، مانند دوران قبل، به سه بخش کهندژ (ارگ)، شهرستان (شارستان) و شهر بیرونی (ربض) تقسیم می‌شد. با این تفاوت که شهر بیرونی در دوره سلجوقی بیش از ادوار پیشین گسترش یافت.
مسجد و بازار، به شهر بیرونی (ربض) منتقل شدند.

(ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه ۱۰۶ و ۱۰۷)

۷۶- گزینه «۱»

(عاطفه طاهر)

تشریح عبارت‌ها:

الف: یکی از مهم‌ترین رویدادهای تاریخ ایران حمله چنگیزخان مغول در زمان سلطان محمد خوارزمشاه اتفاق افتاد.
ب: فرمانروایان غزنوی دریافته بودند که برای اداره قلمرو رو به توسعه خود به تشکیلات دیوانی و دیوان‌سالاران ایرانی نیاز دارند. از همین رو از دیوان‌سالاران حکومت سامانی و برخی از دیوان‌سالاران حکومت آل‌بویه استفاده کردند.

پ: در دوره سلجوقی، به دلیل رشد شهرنشینی و توسعه مناسبات شهری، طبقه بازرگان شهری بیش از پیش اهمیت یافت.

(ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه ۱۰۵ و ۱۰۸)

۷۷- گزینه «۴»

(مبیه ممبی)

در سراسر دوره حاکمیت ایلخانان (۶۵۴ - ۷۳۶ق) وضعیت یکسان و یکنواختی وجود نداشت.

رویدادهای عبارت‌های «الف» و «ب» یعنی دوران خواجه نصیرالدین توسی (۶۸۳ - ۶۸۰ق) و تألیف کتاب تاریخ گزیده از حمدالله مستوفی (۷۳۰ق) در این دوره زمانی رخ داده است.

تشریح عبارت‌های دیگر:

ج: اقطاع مربوط به دوره سلجوقیان است.

د: تیمور در (۷۷۱ق) بر رقیبان غلبه کرد و حکومت ماوراءالنهر را به دست گرفت.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۲۲ و ۱۳۳)

جغرافیا (۲)

۸۱- گزینه ۲»

(معمری کاردران)

- فعالیت‌های نوع دوم شامل فعالیت‌هایی که طی آن‌ها منابع و مواد اولیه در کارخانه‌ها تغییر شکل می‌یابند و به کالا تبدیل می‌شوند.
- از جمله کشورهایی که از شیوه انقلاب سبز توانستند در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیدند می‌توان به پاکستان و فیلیپین اشاره کرد.

(نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۴ و ۸۸)

۸۲- گزینه ۴»

(رامیلا عسگری)

- الف: ایدئولوژی سوسیالیسم
- ب: ایدئولوژی سرمایه‌داری
- ج: ایدئولوژی اسلامی

(معنا و مفهوم تائیه سیاسی، صفحه ۱۲۴)

۸۳- گزینه ۳»

(شبیبه مصبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

- ب: در کشورهای آسیایی و آفریقایی بخش عمده غذای مردم را غلات تشکیل می‌دهد.
- ج: چین در دو دهه اخیر در زمینه صنعت به رشد قابل ملاحظه‌ای دست یافت و به یک قدرت صنعتی جهانی تبدیل شده است.

(نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌های ۸۷ و ۹۵)

۸۴- گزینه ۱»

(معمری کاردران)

- پس از جنگ جهانی اول و دوم نهضت‌های استقلال‌طلبانه در کشورهای مستعمره بیشتر شد و به تدریج، کشورهای مستعمره به استقلال دست یافتند و به عضویت سازمان ملل متحد درآمدند. بدین ترتیب، دوره استعمار کهن به پایان رسید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه ۲: «۲»: رابطه نابرابر اقتصادی بین نواحی جهان همچنان ادامه پیدا کرد. - مربوط به بعد از جنگ جهانی دوم است.
- گزینه ۳: «۳»: مربوط به بعد از جنگ دوم جهانی است - مربوط به دوران پیش از جنگ جهانی اول و دوم است.
- گزینه ۴: «۴»: هر دو مربوط به دوره پس از جنگ جهانی دوم است.

(نوامی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۱ و ۱۰۲)

۷۸- گزینه ۳»

(رامیلا عسگری)

- هولاکوخان در زمان فرمانروایی برادرش منگوقاآن، به منظور نظم بخشیدن به قلمرو متصرفی مغول و گسترش فتوحات در غرب آسیا، به ایران لشکرکشی کرد (۶۵۰ق). هولاکو، نخست قدرت اسماعیلیان را با گشودن قلعه‌های مستحکم آنان از بین برد. او سپس با تسخیر بغداد و کشتن خلیفه عباسی، به حکومت خاندان بنی‌عباس، پایان داد. (۶۵۶ق). مغولان پس از فتح بغداد، به شام یورش بردند، اما در عین جالوت از سپاه مملوکان مصر شکست خوردند و از ادامه پیشروی بازماندند.

(مکومت، جامعه و اقتصاد در عصر مغول - تیموری، صفحه ۱۱۵)

۷۹- گزینه ۴»

(معمری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

- الف: اقوام مغول، در مسائل دینی چندان تعصبی نداشتند و با پیروان دین‌های دیگر با ملایمت برخورد می‌کردند. این مدارای اعتقادی (تسامح و تساهل)، از روی آگاهی نبود و بیش‌تر متأثر از شرایط زندگی آنان بود.
- ج: کثرت پیروان و مریدان طریقت‌های صوفیانه، موجب افزایش نفوذ و موقعیت اجتماعی رهبران و مشایخ آن طریقت‌ها شد.

(فرهنگ و هنر در عصر مغول - تیموری، صفحه‌های ۱۲۵، ۱۲۷، ۱۲۸ و ۱۳۳)

۸۰- گزینه ۲»

(معمری یعقوبی)

- در دوران حکومت سلسله‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، علوم دینی در قیاس با فلسفه و علوم طبیعی به دلیل حمایت‌های سلاطین و وزیران و نیز موقعیت علمای مذهبی، از جایگاه برتری برخوردار شد. در عصر تیموریان نیز علوم مختلفی رونق داشتند و به‌ویژه معارف و علوم دینی از اقبال بیشتری برخوردار بودند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه ۱: «۱»: قرن‌های چهارم تا هفتم، دوران توسعه زبان و ادبیات فارسی و ظهور بزرگ‌ترین نویسندگان و شاعران زبان فارسی است ولی باید توجه داشته باشیم که در دوران فرمانروایی ایلخانان نیز زبان فارسی رشد یافت و در دوره تیموری نیز، شعر و شاعری رواج بیشتری یافت. پس شاهد افول زبان فارسی در این دوران نیستیم.

- گزینه ۳: «۳»: در دوران حکومت سلسله‌های غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، دانشمندان بسیار بزرگی فعالیت علمی می‌کردند اما وجود شمار قابل توجه دانشمندانی که در رشته‌های مختلف علمی تبحر داشتند، نشانه رشد و رونق علوم مختلف در دوره تیموری است.

- گزینه ۴: «۴»: با حمایت حاکمان و دولتمردان غزنوی و سلجوقی، مراکز علمی و مؤسسات آموزشی که بیشتر به تعلیم علوم دینی اختصاص داشت، گسترش یافت. در عصر تیموریان نیز مراکز علمی و کتابخانه‌های شهرهای هرات و سمرقند بسیار فعال بودند.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۱۰، ۱۱۱، ۱۳۲ و ۱۳۳)

۸۵- گزینه ۲»

(هیبیه مهبی)

توضیح عبارت صورت سؤال مربوط به شرکت‌های چندملیتی است که با گزینه ۲» انطباق دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱» ایالات متحده آمریکا برای تشویق شرکت‌های خود به سرمایه‌گذاری در خارج از کشور، به آن‌ها کمک‌های مالی و حمایتی کرده است.

گزینه ۳» شاخص توسعه انسانی، ارتباطی با شرکت‌های چندملیتی ندارد. گزینه ۴» فعالیت شرکت‌های چندملیتی در کشورهای کمتر توسعه یافته صنعتی، آسان‌تر و ارزان‌تر تمام می‌شود.

(نوامی اقتصادی (تبارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۳)

۸۶- گزینه ۳»

(هیبیه مهبی)

نیمه پیرامون: این کشورها بین مرکز و پیرامون قرار گرفته‌اند.

این کشورها نقش واسطه بازی می‌کنند و ساختار اقتصادی و اجتماعی آن‌ها دچار تغییرات و تحولات صنعتی و فناورانه شده است. از جمله کشورهای نیمه پیرامون می‌توان به چین، کره جنوبی و سنگاپور اشاره کرد.

(نوامی اقتصادی (تبارت و اقتصاد جهانی)، صفحه ۱۰۷)

۸۷- گزینه ۱»

(مهوری کاردان)

شبه جزیره کریمه در شمال دریای سیاه و جنوب اوکراین واقع شده است. این شبه جزیره که یک منطقه گردشگری و کشاورزی نیز است، موقعیت جغرافیایی مهمی دارد.

کریمه تا پیش از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی بخشی از خاک اوکراین محسوب می‌شد.

(معنا و مفهوم تاهیه سیاسی، صفحه ۱۲۲)

۸۸- گزینه ۴»

(کلیاتا یوسف زاده)

الف: هر ناحیه سیاسی فضای جغرافیایی را دربر می‌گیرد و نظام مدیریت، برای اداره بهتر امور، آن فضا را به واحدهایی تقسیم‌بندی کرده است. برای مثال فضای جغرافیایی کشور ما به استان، شهرستان و... تقسیم‌بندی شده است.

تکته: قلمرو و فضای جغرافیایی از ارکان نواحی سیاسی محسوب می‌شود.

ب: هر ناحیه سیاسی دارای مرز و قلمرویی است. خطوط مرزی حد اعمال اراده سیاسی یک نظام مدیریت یا حکومت هستند. به عبارت دیگر، از آن حد به بعد، مدیریت و اراده سیاسی نهاد فرمانروایی، قابلیت اعمال و اجرا ندارند.

ج) هر ناحیه سیاسی کانونی دارد که محل تمرکز قدرت سیاسی است و قدرت سیاسی از آن نقطه در سطح ناحیه سیاسی اعمال می‌شود. کانون نواحی سیاسی همان پایتخت‌ها، مراکز ایالت‌ها و استان‌ها و شهرهای مهم ناحیه‌ای یا مقر سازمان‌های بین‌المللی هستند.

(معنا و مفهوم تاهیه سیاسی، صفحه ۱۲۰)

۸۹- گزینه ۳»

(مهممهوری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب: خلیج فارس از دیرباز مورد توجه قدرت‌های بزرگ جهان بوده است؛ چرا که در گذشته، کشورهای استعمارگر روسیه و انگلستان برای دستیابی به این منطقه با یکدیگر به رقابت می‌پرداختند و امروزه نیز کشورهای سلطه‌گر نظیر آمریکا و انگلیس با ایجاد پایگاه‌های نظامی و نفوذ در کشورهای اطراف خلیج فارس، سعی می‌کنند کنترل این منطقه را به دست گیرند. از این رو، منطقه خلیج فارس سیاست‌های جهانی را تحت تأثیر قرار می‌دهد و موجب کشمکش بین حکومت‌ها می‌شود. (نه بر عکس)

د) جغرافیای سیاسی علم مطالعه کنش‌های متقابل جغرافیا و سیاست است و پیامدهای تأثیر این دو بر یکدیگر را تحلیل می‌کند.

(معنا و مفهوم تاهیه سیاسی، صفحه ۱۲۲، ۱۲۳ و ۱۲۴)

۹۰- گزینه ۱»

(هیبیه مهبی)

ویژگی‌های مهم صنایع نو:

- این صنایع عمدتاً بر محور فناوری پیشرفته و استفاده از متخصصان و محققان قرار دارند.

- پیشرفت آن‌ها بر مبنای نوآوری و رقابت است.

- این صنایع ناگزیر به برقراری ارتباط با فناوری‌های روز دنیا و صادر کردن کالاهای تولید شده به کشورهای دیگر جهان‌اند.

- این صنایع، با فعالیت‌های اقتصادی نوع چهارم ارتباط نزدیکی دارند.

(نوامی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه ۸۳ و ۹۶)

فلسفه

۹۱- گزینه ۱»

(پارسا وکیلی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱» «۱»: گاهی ما در هنگام استفاده از حواس دچار خطا می‌شویم. باید بدانیم که گاهی خود «حس» می‌تواند خطاهایی که در کسب شناخت دچار شده را اصلاح نماید. مثلاً حس چوب را داخل آب شکسته می‌بیند ولی وقتی چوب را خارج از آب می‌بیند با کمک عقل، به خطای خود پی می‌برد، یعنی شکسته نیست. پس این گزاره صادق است.

گزینه ۲» «۲»: «ما به کمک حواس پنجگانه با عالم طبیعت آشنا می‌شویم...» که باید معنای آن را به درستی بفهمیم. ما به وسیله ابزار حس به تنهایی شناختی کسب می‌کنیم که «شناخت حسی» نامیده می‌شود. این شناخت، شناختی جزئی است، یعنی به امور جزئی و خاص تعلق می‌گیرد و محدود به ویژگی‌های محسوس اشیای متکثر می‌باشد. این به معنای آشنایی با عالم طبیعت است. برای مثال، با مشاهده یک تکه آهن می‌فهمیم که فلز است، سخت است و... حال برای دستیابی به قوانین کلی (عام) حاکم بر جهان طبیعت، نیاز به شناخت‌هایی کلی داریم که علاوه بر ابزار حس، نیازمند ابزار عقل نیز می‌باشد که چنین شناختی، «شناخت تجربی» نام دارد.

گزینه «۳»: «شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیا این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک عقل خود از اشیای متفاوت (متکثر) استفاده‌های مختلف (گوناگون) بکند.» ابتدا باید بدانیم که «شناخت تمایزها و تفاوت‌های اشیا» همان شناخت حسی است که توسط حس انجام می‌شود. سپس باید دقت کنیم که این شناخت‌های حسی به کمک ابزار عقل به انسان کمک می‌کنند که از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف بکند. بنابراین باید گفته می‌شد که تحقق بهره‌وری گوناگون از اشیای متکثر، بر پایه حس (نه با حس!) انجام می‌شود. پس این گزاره نیز صادق نیست.

گزینه «۴»: «گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد، اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه آن زندگی می‌کنیم و از اشیای طبیعی بهره می‌بریم و نیازهایمان را برطرف می‌سازیم» و می‌فهمیم که خطاپذیری شناخت‌های حسی، باعث عدم اعتبارشان نمی‌شود. پس این گزاره نیز صادق نیست.

(ابزارهای شناخت، صفحه ۵۱ و ۵۲)

۹۲- گزینه «۳»

تشریح گزینه نادرست:

ابن‌سینا در گسترش اندیشه‌های ارسطو درباره قانون علیت و ابعاد مختلف آن تأملات عمیقی کرد و توضیحاتی بیان نمود که همچنان قابل استفاده است. ابن‌سینا توضیح داد که قانون علیت از تجربه و آزمایش به‌دست نمی‌آید، بلکه برعکس خودش پایه و اساس هر تجربه‌ای است. این قانون یکی از قواعد اولیه عقل است که انسان در شناخت هر پدیده‌ای از آن استفاده می‌کند. بنابراین ابن‌سینا این توضیح را داده است نه ارسطو.

(ابزارهای شناخت، صفحه ۵۲ و ۵۳)

۹۳- گزینه «۳»

برای دریافت معرفت شهودی، سیروسلوک و تهذیب نفس ضروری است. این‌گونه شناخت را بدان جهت شهودی می‌گویند که قلب انسان حقیقت را چنان درمی‌یابد که گویا با چشم می‌بیند. (نادرستی گزینه «۴»)

(ابزارهای شناخت، صفحه ۵۴)

۹۴- گزینه «۳»

(پارسا وکیلی)

بیکن تجربه‌گراست و معتقد است که شناختی که عقل به‌تنهایی به آن برسد وجود ندارد و در هر شناخت ما، حس و تجربه نقش دارند و ردپایشان دیده می‌شود. دکارت عقلگراست و معتقد است که در ذهن شناخت‌هایی وجود دارند که اولاً از حس و تجربه به‌دست نیامده‌اند و ثانیاً حاصل فعالیت عقلی نیز نیستند، بلکه به‌طور فطری، ذاتی و بدیهی در ذهن وجود دارند. (درستی گزینه «۱») به عقیده کانت، ذهن انسان مانند لوح سفید نیست و در آن مفاهیم و تصوراتی وجود دارند که از حس و تجربه به‌دست نیامده‌اند (اختلاف با تجربه‌گرایی) و در عین حال این مفاهیم و تصورات، معرفت (شناخت) نیستند که به آن‌ها علم داشته باشیم و آن‌ها را بدانیم (اختلاف با عقلگرایی) بلکه قالب‌های ذهنی محض هستند که شناخت‌های حسی و تجربی را در این قالب‌ها و با عبور از این قالب‌ها می‌توانیم بفهمیم. (درستی گزینه «۴»)

حال براساس این توضیحات می‌فهمیم که گزینه «۳»، گزاره‌ای نادرست است زیرا امور مستقل از تجربه‌ای که کانت به آن‌ها قائل بود (مانند زمان و مکان و علیت)، شناخت و معرفت نیستند بلکه صرفاً قالب‌هایی ذهنی‌ای هستند. در حالی که امور مستقل از تجربه‌ای که دکارت به آن‌ها قائل بود (مانند وجود نفس مجرد و وجود خدا) شناخت و معرفت هستند و به آن‌ها علم داریم و آن‌ها را می‌دانیم.

(نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۳ و ۶۵)

۹۵- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

کانت با طرح دیدگاهی جدید کوشش کرد هم اعتبار عقل و هم تجربه را اثبات کند و نشان دهد که معرفت حاصل همکاری عقل و حس است. کانت بر آن است که قوه ادراکی انسان تصوراتی مثل زمان و مکان و مفاهیمی مانند علیت را نزد خود دارد و آن‌ها را از راه حس و تجربه به‌دست نمی‌آورد. دکارت مخالف با تجربه و علم تجربی نبود و خود او نقش مؤثری در پیشرفت علم در اروپا داشت، به‌خصوص که او یک ریاضی‌دان بزرگ هم شمرده می‌شد. آنچه وی را از تجربه‌گرایان جدا کرد قبول گزاره‌ها و قواعد عقلانی بود که از طریق تجربه قابل دستیابی نبودند و فقط متکی بر استدلال عقلی بودند.

(نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۳ و ۶۵)

۹۶- گزینه ۲»

(مهرشاد ایمانی نسب)

بیکن معتقد بود در نتیجه این امر، علوم تجربی در خرافات و تعصبات بی‌جا محصور شده و پیشرفت نکرده است.

(نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۳)

۹۷- گزینه ۳»

(مهمر رضایی بقا)

پراگماتیست‌ها معتقدند گرچه تنها ابزار شناخت اشیا، حس و تجربه است، تجربه‌گرایی) اما از طریق تجربه نمی‌توان به واقعیت اشیا رسید.

(نگاهی به تاریخچه معرفت، صفحه ۶۷)

۹۸- گزینه ۴»

(پارسا وکیلی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «افلاطون به صورت روشن بیان کرد که انسان، علاوه بر بدن، دارای حقیقتی برتر است که محدودیت‌های بدن را ندارد.» و در فهم این «محدودیت نداشتن»، باید دقت کنیم که نفس محدودیت‌های بدن را ندارد نه این که مطلقاً هیچ محدودیتی نداشته باشد. پس این گزینه غلط است.

گزینه «۲»: «او همچنین می‌گوید: «نفس، جزء عقلانی انسان است که او را از حیوانات متمایز می‌کند...» فهم دقیق و صحیح این عبارات بسیار مهم است. از نظر افلاطون اولاً علاوه بر «انسان»، «حیوانات» و «گیاهان» هم دارای نفس می‌باشند، ثانیاً «نفس انسانی» به دلیل این که دارای قوه عقل است (قوه‌ای که به انسان توانایی تفکر و تعقل می‌دهد) که نفس حیوانی و گیاهی فاقد آن می‌باشند، از نفس حیوانی و گیاهی متمایز می‌شود. بنابراین صرف این که انسان نفس دارد باعث تمایزش از سایر حیوانات نمی‌شود. پس این گزینه نیز غلط است.

گزینه «۳»: «این حقیقت برتر همان نفس است که قابل رویت نیست.» به طور دقیق تر منظور از این که نفس قابل رویت و مشاهده و دیدن نیست این است که نفس را نمی‌توان با ابزار حس مشاهده کرد زیرا حقیقتی مجرد و غیرمادی دارد. پس این گزینه نیز غلط است.

(پستی انسان (۱)، صفحه ۷۲)

۹۹- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

- از نظر کانت، انسان یک موجود اخلاقی و برخوردار از وجدان اخلاقی است.
- دکارت معتقد بود که روح یا نفس انسان، مرکز اندیشه‌های ماست.

(پستی انسان (۱)، صفحه ۷۳)

۱۰۰- گزینه ۲»

(پارسا وکیلی)

تشریح گزاره‌ها:

گزاره اول: هر دو دیدگاه ماتریالیستی و داروینیستی معتقدند که انسان، موجودی تک‌ساختی است و قائل به بعد غیرمادی و مجرد برای انسان نیستند. پس این گزاره از وجوه تشابه آن‌هاست.

گزاره دوم: «از نظر ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها، چون تفاوت واقعی میان انسان و سایر حیوانات وجود ندارد، نمی‌توان برای انسان ارزش ویژه‌ای قائل شد.» در فهم این جمله باید دقت کنیم که اولاً منظور از «نبودن تفاوت واقعی میان انسان و حیوان» این نیست که مطلقاً هیچگونه تفاوتی ندارند بلکه منظور این است که تفاوتی ذاتی و حقیقی ندارند و انسان ذاتاً مانند دیگر حیوانات است. ثانیاً منظور از «ناتوانی در قائل شدن ارزش ویژه برای انسان» این نیست که انسان هیچگونه ارزشی ندارد و موجودی بی‌ارزش است. بلکه منظور این است که انسان از ارزش ویژه‌ای که ناشی از مقدس بودن ذاتش باشد، برخوردار نیست. پس اساساً هیچکدام از دو دسته ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها به این گزاره قائل نیستند و در نتیجه شباهتشان نیز نمی‌باشد.

گزاره سوم: «مثلاً اگر انسان به اخلاق و فضایل اخلاقی توجه می‌کند، به این دلیل نیست که فضیلت‌گرایی در روح و فطرت او وجود دارد، بلکه به این دلیل است که انسان‌ها وارد زندگی اجتماعی و زیست اجتماعی شده‌اند و این زیست اجتماعی آن‌ها را وادار به ابداع اصول اخلاقی (قرارداد) و رعایت آن‌ها کرده است تا بتوانند با هم زندگی کنند.» و بر این اساس می‌فهمیم که این گزاره از وجوه تشابه ماتریالیست‌ها و داروینیست‌ها می‌باشد.

(پستی انسان (۱)، صفحه ۷۳ و ۷۵)

دفتريه پاسخ

عمومي يازدهم انساني

۱۶ فروردین ۱۴۰۳

طراحان

فارسی (۲)	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، مریم پیروی، سعیدپارسا رزاقی، محسن فدایی، الهام محمدی
دین و زندگی (۲)	یاسین ساعدی، فردین سماقی، محمد رضایی بقا، مرتضی محسنی کبیر
زبان انگلیسی (۲)	رحمت الله استیری، مجتبی درخشان گرمی، محسن رحیمی، میلاد رحیمی دهگلان، عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	گروه مستندسازی
فارسی (۲)	علی وفایی خسروشاهی	محسن اصغری - مرتضی منشاری	الناز معتمدی
دین و زندگی (۲)	یاسین ساعدی	امیرمهدی افشار	محمدصدرا پنجه‌پور
زبان انگلیسی (۲)	عقیل محمدی روش	سعید آقچه‌لو، فاطمه نقدی	سوگند بیگلری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
صفحه‌آرا	سحر ایروانی
ناظر چاپ	حمید عباسی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۲)

۱۰۱- گزینه «۳»

(مریم پیروی)

قبا به معنای نوعی جامهٔ جلوباز است که دو طرف جلوی آن با دکمه بسته می‌شود.

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۲- گزینه «۳»

(الهام مممری)

مدار: مسیر، مسیری معمولاً دایره‌ای شکل که در آن چیزی به دور چیز دیگری می‌چرخد.

(لغت، ترکیبی)

۱۰۳- گزینه «۴»

(الهام مممری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: املاي صحیح: غار

گزینه «۲»: املاي صحیح: هلالی

گزینه «۳»: املاي صحیح: حلول

(املا، ترکیبی)

۱۰۴- گزینه «۴»

(الهام مممری)

گزینه «۴»، نادرست است. در بیت «تشبیه و حسن تعلیل» به کارنرفته است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: آرایه‌های بیت «۲»: تناقض: «خموشدن و فریادشان تا خداست»/ «لاله» استعاره از «مبارزان عاشق» و «باغ» استعاره از «وطن»/ مراعات‌نظیر: باغ و لاله

گزینه «۲»: آرایه‌های بیت «۴»: تلمیح: اشاره به داستان زندگی حضرت سلیمان (ع) و دیوی که که انگشتر آن حضرت را ربود و بر تخت وی نشست. / «خانه» استعاره از «سرزمین فلسطین» و «هریمن» استعاره از «اسرائیل»/ مراعات‌نظیر: تخت و نگین

گزینه «۳»: آرایه‌های بیت «۱»: «سد خار و خار» استعاره از «مشکلات و دشواری‌های راه»/ «برگ سفر بستن» کنایه از «آماده شدن برای حرکت» و «دل بر چیزی بستن» کنایه از «علاقه‌مندشدن»/ تشبیه: «سد خار» و «سد خار»

(آرایه، ترکیبی)

۱۰۵- گزینه «۲»

(الهام مممری)

در گزینه «۲»، جناس وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جناس همسان: «که» اول: حرف ربط و «که» دوم: ضمیر پرسشی

گزینه «۳»: جناس ناهمسان: رُفت و رُفت

گزینه «۴»: جناس ناهمسان: تیر و تیغ

(آرایه، ترکیبی)

۱۰۶- گزینه «۱»

(سیر پارسا رازقی)

«سوفار» در لغت به معنای «دهانه تیر» است که حال در زبان فارسی کاربردی ندارد ولی سایر واژگان معنای گذشته خود را از دست داده‌اند و اکنون معنای جدیدی به خود گرفته‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

«کثیف»: در گذشته به معنای «انبوه و غلیظ» کاربرد داشته اما اکنون به معنای «آلوده» استفاده می‌شود.
سوگند: در گذشته به معنای «ترکیب یا عنصری بوده که در گوگرد استفاده می‌شده است.» اما اکنون معنای «قسم خوردن» می‌دهد.

تماشا: در گذشته معنای «گردش کردن، راه رفتن» را می‌دهد ولی اکنون معنای «دیدن» را به خود گرفته است.

(دستور، صفحه ۱۰۴)

۱۰۷- گزینه «۱»

(الهام ممدری)

گزینه «۱»: دو ترکیب وصفی: آن رزمگه: صفت اشاره، هسته/ هر

دو: صفت مبهم، هسته

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: سه ترکیب وصفی: آن چهره مشعشع تابان: صفت

اشاره + هسته + صفت مطلق + صفت فاعلی

گزینه «۳»: سه ترکیب وصفی: یکی بی‌زیان مرد آهنگر: صفت

شمارشی، صفت مطلق، هسته، صفت فاعلی

گزینه «۴»: سه ترکیب وصفی: آن آهنین کوه: صفت اشاره +

صفت نسبی + هسته/ همه رزمگه: صفت مبهم + هسته

(دستور، صفحه ۹۲)

۱۰۸- گزینه «۲»

(مسن خدایی، شیراز)

معنای درست بیت: این استشهدانما را امضا نمی‌کنم و هرگز از پادشاه نمی‌ترسم.

(مفهوم، صفحه ۱۰۲)

۱۰۹- گزینه «۳»

(حسن افتاده، تبریز)

مفهوم بیت گزینه «۳»: حضرت علی (ع) شمشیر را زد.

(مفهوم، ترکیبی)

۱۱۰- گزینه «۱»

(حسین پرهیزگار، سبزوار)

طولانی بودن راه، پایداری و استقامت را می‌طلبد.

پروا نکردن و گاه سفر آمدن، بر شجاعت و وقت‌شناسی دلالت

دارد.

بشتاب و چاره‌سازی همت، بر سرعت و داشتن اراده دلالت

می‌کند.

(مفهوم ۳، صفحه ۸۶)

دین و زندگی (۲)

۱۱۱- گزینه «۲»

(معمد رضایی‌بغا)

امام حسن (ع) مانند پدر بزرگوارش، ابتدا دستور جهاد

علیه معاویه را صادر کرد؛ اما سرانجام با سنجیدن شرایط،

صلاح را بر آن دید که با معاویه قرارداد صلح امضا کند.

امام حسین (ع) در زمان معاویه، همان روش برادر

بزرگوارش را پیش گرفت و تا معاویه زنده بود (به مدت ده

سال) علیه او جهاد نکرد، ولی با انتقادهای شدید از او

مردم را آگاه می‌کرد.

(مفاد در راستای ولایت قاهره، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

۱۱۲- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

برای درک درست رهبری امام مهدی (عج) در عصر غیبت،

ابتدا باید توجه کنیم که امام را از آن جهت «غایب» نامیده‌اند

که ایشان از نظرها غایب است؛ نه اینکه در جامعه حضور

ندارد.

به دلیل غایب بودن حضرت مهدی (ع)، بهره‌مندی از ایشان در

عصر غیبت کاهش می‌یابد. از این رو آن حضرت خود را به

خورشید پشت ابر، تشبیه کرده‌اند.

(عصر غیبت امام زمان (ع)، صفحه ۱۵۱)

۱۱۳- گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

در زمان امام صادق (ع)، ناخشنودی نسبت به دستگاه بنی‌امیه به

اوج رسیده بود. در این شرایط، دو جریان علیه امویان فعالیت

می‌کردند، یکی عباسیان و دیگر علویان. علویان، دوستداران اهل

بیت (ع) بودند. به همین جهت امام صادق (ع) مبارزه خود را

علنی‌تر کرد و حتی قیام زید بن علی، عموی خود را، تأیید نمود.

پس از شهادت امام رضا (ع)، امامان بعدی از طریق شاگردان

خود، معارف بازمانده از پدران گرامی خود را حفظ کردند. در

این دوره بود که فعالیت وکلا و نمایندگان امامان اوج گرفت.

ارتباط از طریق وکیل، زمینه را برای غیبت امام عصر (ع) نیز

آماده می‌کرد.

(مفاد در راستای ولایت قاهره، صفحه‌های ۱۴۱ و ۱۴۲)

۱۱۴- گزینه «۲»

(مفسر رضایی بقا)

کسانی که در عصر غیبت، تنها به گریه و دعا سر کنند و در صحنه نبرد حق طلبان علیه مستکبران حضور نداشته باشند، در روز ظهور، به علت عدم آمادگی، مانند قوم موسی (ع) به امام مهدی (عج) خواهند گفت: «تو و پروردگارت بروید و بجنگید، ما اینجا می‌نشینیم.»

(در انتظار ظهور، صفحه ۱۶۲)

۱۱۵- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

همه موارد صحیح است؛ به جز مورد «ج». مورد «ج»: به سبب اقدامات امام سجاد (ع)، بار دیگر تشیع به عنوان یک جریان بزرگ فکری و سیاسی در جامعه حضور فعال پیدا کرد.

(بهار در راستای ولایت ظاهری، صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۰)

۱۱۶- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

امام علی (ع) پس از بیان اوضاع و احوال پس از خود و آگاه کردن مردم و هشدار به آن‌ها فرمود: «در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید و وقتی ...»

آنگاه امیرمؤمنان (ع)، راه حل نهایی را بیان می‌کند و می‌فرماید: «پس همه این‌ها را از اهلش طلب کنید. آنان‌اند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان‌دهنده دانش آن‌هاست...»

(اهیای ارزش‌های راستین، صفحه ۱۲۳)

۱۱۷- گزینه «۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

آینده سبز: یعنی انتظار برای سرنگونی ظالمان و گسترش عدالت در جهان، زیر پرچم امام عصر (ع).

امام علی (ع) می‌فرماید: «امام زمان (ع) با این شرط با آن‌ها بیعت می‌کند که در امانت خیانت نکنند، پاک‌دامن باشند و ...» کسانی در هنگام ظهور این ویژگی‌ها را دارند که قبل از ظهور آن امام در صحنه فعالیت‌های اجتماعی و نبرد دائمی حق و باطل، در جبهه حق، حضوری فعال داشته باشند و با ایستادگی در مقابل شیاطین درون و برون، ویژگی‌هایی همچون شجاعت، عزت نفس و پاک‌دامنی را در خود پرورانده باشند.

(در انتظار ظهور، صفحه‌های ۱۶۱ و ۱۶۲)

۱۱۸- گزینه «۳»

(مرتضی مفسنی کبیر)

منتظر حقیقی تلاش می‌کند که در عصر غیبت، پیرو امام خود باشد و از ایشان تبعیت کند که این کار با مراجعه به عالمان دین، عمل به احکام فردی و اجتماعی دین و مقابله با طاغوت، ممکن می‌شود.

با توجه به آیه شریفه «لقد كتبنا فی الزبور من بعد الذکر أنَّ الارض یرثها عباد الصالحون: به راستی در زبور، پس از ذکر (تورات)

آشنایی با شیوه حکومت‌داری امام به هنگام ظهور از عوامل مؤثر در شناخت و محبت به امام زمان (ع) و از بین رفتن تردیدهاست.

(در انتظار ظهور، صفحه‌های ۱۶۰ و ۱۶۱)

زبان انگلیسی (۲)

(رحمت الله استیری)

۱۲۱- گزینه ۱»

ترجمه جمله: «فکر می‌کنم یادگیری زبان انگلیسی خیلی مهم است اگر می‌خواهید خارج از کشور درس بخوانید.»

نکته مهم درسی:

اسم مصدر (فعل "ing" دار) می‌تواند در ابتدای جمله به‌عنوان فاعل قرار بگیرد.

(گرامر)

(رحمت الله استیری)

۱۲۲- گزینه ۲»

ترجمه جمله: «الف: آیا شستن ظرف‌ها را تمام کرده‌ای؟»

«ب: خیر، هنوز در حال انجام آن هستم.»

نکته مهم درسی:

بعد از "finish" نیاز به اسم مصدر (فعل "ing" دار) داریم (رد گزینه‌های ۱ و ۴). با توجه به مفهوم جمله، در جای خالی دوم نیاز به زمان حال استمراری داریم (رد گزینه‌های ۳ و ۴).

(گرامر)

نوشته‌ایم که زمین را بندگان شایسته من به ارث می‌برند.» اشاره در زبور حضرت داود (ع) و تورات حضرت موسی (ع)، نشانگر موضوع «موعود و منجی در ادیان» است.

(در انتظار ظهور، صفحه‌های ۱۵۸ و ۱۶۱)

۱۱۹- گزینه ۴»

(فرزین سماقی)

حاکمان بنی‌عباس درصدد بودند مهدی موعود (ع) را به محض تولد، به قتل برسانند. از این رو، خداوند آخرین ذخیره و حجت خود را از نظرها پنهان کرد تا امامت در شکلی جدید و از پس پرده غیبت ادامه یابد و تا فراهم آمدن شرایط برای تشکیل حکومت جهانی از نظرها پنهان باشد.

دوره امامت امام زمان (ع) با غیبت کوتاهی شروع شد که ۶۹ سال به طول انجامید و به «غیبت صغری» معروف شد. (از ۲۶۰ هـ. ق.

تا ۳۲۹ هـ. ق.)

(عصر غیبت امام زمان (ع)، صفحه‌های ۱۴۸ تا ۱۵۰)

۱۲۰- گزینه ۲»

(مهمبر رضایی‌نقا)

پیامبر اکرم (ص) می‌فرماید: «مَن مات و لم يعرف امام زمانه مات میتة جاهلیة؛ هرکس بمیرد و امام زمان خود را نشناسد، به مرگ جاهلیت مرده است.» یکی از مسئولیت‌های منتظران، تقویت معرفت و محبت نسبت به امام است که

۱۲۳- گزینه «۴»

(مبتدی در فشان گرمی)

ترجمه جمله: «غذایی که چند دقیقه پیش خوردیم، کاملاً خوشمزه بود. در واقع، آن یکی از بهترین غذاهایی است که تا به حال خورده‌ام.»

نکته مهم درسی:

یکی از کاربردهای زمان حال کامل استفاده از این زمان بعد از صفات برترین می‌باشد.

(گرامر)

۱۲۴- گزینه «۳»

(مفسن رفیمی)

ترجمه جمله: «داروی جدید واقعاً به درمان افرادی که در همسایگی ما بیمار می‌شدند، کمک کرده است. آن، تفاوت بزرگی در حفظ سلامتی همه و احساس بهتر ایجاد کرده است.»

(۱) عجله کردن

(۲) آماده کردن، مهیا کردن

(۳) درمان کردن

(۴) افزایش دادن

(واژگان)

۱۲۵- گزینه «۳»

(مبتدی در فشان گرمی)

ترجمه جمله: «به دلیل بیماری قلبی‌اش، دکتر به او گفت که آن شغل را ترک کند و شغلی را پیدا کند که به تلاش یا قدرت کمتری نیاز داشته باشد.»

(۱) عجله کردن

(۲) جست‌وجو کردن

(۳) رها کردن

(۴) مراقبت کردن

(واژگان)

۱۲۶- گزینه «۲»

(میلاد رفیمی در هگلان)

ترجمه جمله: «دوست دارم وقتی را صرف تماشای صنایع دستی ایرانی و خرید قطعات سفالی کنم.»

(۱) تخفیف دادن

(۲) صرف کردن، گذراندن

(۳) بسته‌بندی کردن

(۴) بررسی کردن

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

آب یکی از مهم‌ترین بخش‌های حیات روی زمین است. آب در سراسر سیاره ما در دریا، در خشکی و در جو یافت می‌شود. دریاها حدود ۹۷ درصد از آب روی زمین را در خود جای داده‌اند. در حالی که پهنه‌های یخی حدود ۱/۷ درصد از آب زمین را در خود جای می‌دهند. رودخانه‌ها، دریاچه‌ها و خاک حدود ۱/۷ درصد از آب زمین را نگه می‌دارند. مقدار کمی از این آب به‌صورت قطرات بسیار ریز آب به‌نام بخار آب در جو زمین قرار دارد.

چرخه آب مسیری است که تمام آب هنگام حرکت در اطراف سیاره ما طی می‌کند. گرمای خورشید یخ و برف را به آب مایع تبدیل می‌کند، که این آب به دریاها، دریاچه‌ها و رودخانه‌ها می‌رود. سپس گرمای خورشید آب دریاها، دریاچه‌ها و رودخانه‌ها را به بخار آب تبدیل می‌کند، که [این بخار آب] وارد جو می‌شود. همان‌طور که بخار آب بالاتر و بالاتر می‌رود، هوای سرد جو باعث می‌شود که آن [بخار آب] به ابر تبدیل شود. این ابرها پر از آب مایع می‌شوند، سپس به‌صورت باران یا برف از آسمان می‌ریزند. باران و برف دریاها، دریاچه‌ها و رودخانه‌ها را پر می‌کند و این روند دوباره از نو شروع می‌شود.

۱۲۷- گزینه «۱»

(عقيل مضمري روش)

ترجمه جمله: «ایده اصلی پاراگراف «۲» چیست؟»

«آن، نحوه عملکرد چرخه آب را توضیح می‌دهد.»

(درک مطلب)

۱۲۸- گزینه «۳»

(عقيل مضمري روش)

ترجمه جمله: «طبق متن، آب رودخانه‌ها، دریاچه‌ها و خاک ...»

«به‌اندازه آب درون پهنه‌های یخی است»

(درک مطلب)

۱۲۹- گزینه «۲»

(عقيل مضمري روش)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخطدار "it" در پاراگراف «۲» به

"water vapor" (بخار آب) اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۱۳۰- گزینه «۱»

(عقيل مضمري روش)

ترجمه جمله: «از متن می‌توانیم بفهمیم که ... مهم‌ترین نقش را

در چرخه آب دارد.»

«گرمای خورشید»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۱)

۱۳۱- گزینه «۴»

(عمید زرین کفش)

ابتدا طرفین معادله را در ک. م. م. مخرج ها که $(x+1)^2$ است، ضرب می کنیم تا معادله گویا به یک معادله درجه دوم تبدیل شود:

$$1 + \frac{8}{(x+1)^2} = \frac{12}{(x+1)} \Rightarrow (x+1)^2 + 8 = 12(x+1)$$

$$\Rightarrow x^2 + 2x + 1 + 8 = 12x + 12 \Rightarrow x^2 - 10x - 3 = 0$$

این معادله دو ریشه دارد و هر دو قابل قبول هستند و هیچ یک از ریشه ها مخرج کسر را صفر نمی کنند، پس مجموع آنها برابر است با:

$$\text{مجموع ریشه ها} = \frac{-(-10)}{1} = 10$$

(معادله های شامل عبارت های گویا، صفحه ۳۳ تا ۳۸)

۱۳۲- گزینه «۱»

(امیر مهوریان)

ابتدا دلتای هر پرانتز را بررسی می کنیم:

$$x^2 + x - 3 = 0 \Rightarrow \Delta = 1^2 - 4(1)(-3) = 1 + 12 = 13 \Rightarrow \Delta > 0$$

۲ ریشه حقیقی متمایز دارد.

$$x^2 + x + 6 = 0 \Rightarrow \Delta = 1^2 - 4(1)(6) = 1 - 24 = -23 \Rightarrow \Delta < 0$$

بدون ریشه حقیقی است.

مجموع جواب های معادله را می خواهیم یعنی مجموع جواب های معادله اول را می خواهیم.

$$\text{مجموع ریشه های معادله} = S = -\frac{b}{a} = -\frac{1}{1} = -1$$

(ترکیبی، صفحه های ۱۳ و ۱۹ تا ۳۲)

۱۳۳- گزینه «۲»

(مهریس همزه ای)

هزینه - درآمد = سود

$$\text{سود} = -\frac{1}{3}x^2 + 28x - 16x - 55 = -\frac{1}{3}x^2 + 12x - 55$$

$$x = -\frac{b}{2a} = -\frac{12}{2(-\frac{1}{3})} = 18$$

$$\text{جایگذاری در تابع سود} \rightarrow -\frac{1}{3}(18)^2 + 12(18) - 55 = 53$$

(ترکیبی، صفحه ۲۹ تا ۳۲ و ۶۳ تا ۷۰)

۱۳۴- گزینه «۱»

(مهریس همزه ای)

$$(3, a) = (3, b+2) \Rightarrow a = b+2$$

$$(a-2, 1) \xrightarrow{a=b+2} (b+2-2, 1) \Rightarrow (b, 1)$$

$$(b, 1) = (b, 2a-1) \Rightarrow 2a-1=1 \Rightarrow 2a=2 \Rightarrow a=1$$

$$a = b+2 \xrightarrow{a=1} 1 = b+2 \Rightarrow b = -1$$

$$A = \{(3, 1), (-1, 1), (0, 2), (0, 2), (3, 1), (-1, 1)\}$$

A تابع است.

$$\Rightarrow 2a+b = 2 \times 1 - 1 = 1$$

(مفهومی تابع، صفحه ۴۰ تا ۴۹)

۱۳۵- گزینه «۴»

(مهمر بفرایی)

ابتدا شیب نمودار تابع خطی را می یابیم:

$$f(-2) = 3 \Rightarrow A(-2, 3)$$

$$f(3) = -2 \Rightarrow B(3, -2)$$

$$m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A} \Rightarrow m_{AB} = \frac{-2-3}{3-(-2)} = \frac{-5}{5} = -1$$

حال با استفاده از مختصات یکی از نقاط داریم:

$$y - y_B = m_{AB}(x - x_B) \Rightarrow y - (-2) = -1(x - 3)$$

$$\Rightarrow y + 2 = -x + 3 \Rightarrow y = -x + 3 - 2 \Rightarrow y = -x + 1$$

پس ضابطه تابع به فرم $f(x) = -x + 1$ است، حال داریم:

$$\begin{cases} f(-3) = -(-3) + 1 = 3 + 1 = 4 \\ f(2) = -2 + 1 = -1 \end{cases} \Rightarrow f(-3) + f(2) = 4 - 1 = 3$$

(نمودار تابع قطعی، صفحه ۵۶ تا ۶۲)

۱۳۶- گزینه «۳»

(عمید زرین کفش)

برای رسم نمودار تابع سهمی ابتدا مختصات رأس سهمی را می یابیم:

$$y = 4x^2 - 12x + 3 \xrightarrow{\text{مقایسه با فرم استاندارد}} \begin{cases} a = 4 \\ b = -12 \\ c = 3 \end{cases}$$

$$x_s = -\frac{b}{2a} = -\frac{-12}{2 \times 4} = \frac{3}{2}$$

حال با جایگذاری $x_s = \frac{3}{2}$ در معادله سهمی عرض آن را می یابیم:

$$y_s = 4 \times \left(\frac{3}{2}\right)^2 - 12 \times \left(\frac{3}{2}\right) + 3 = 4 \times \frac{9}{4} - 12 \times \frac{3}{2} + 3$$

$$= 9 - 18 + 3 = -6$$

(امیر زراندوز)

۱۳۹- گزینه «۴»

ابتدا داده‌ها را مرتب می‌نویسیم:

$$3/5, 3/5, 3/5, 4/5, 4/5, 25/5, 25/5, 6/5, 6/5, 7/5, 7/5$$

میانگین در این حالت برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{3 \times 3/5 + 2 \times 4/5 + 2 \times 25/5 + 2 \times 6/5 + 3 \times 7/5}{12} = \frac{63}{12} = 5/2$$

حال میانه داده‌ها را می‌یابیم، چون تعداد داده‌ها زوج است، میانه برابر

میانگین دو داده ۶ و ۷ است که در اینجا برابر است با:

$$5/2 = \frac{5/25 + 5/25}{2} \quad \text{حال اگر به داده‌های کمتر از میانه یک واحد اضافه}$$

و از داده‌های بیش‌تر از میانه یک واحد کم کنیم، داده‌ها در حالت جدید به

صورت زیر هستند:

$$4/5, 4/5, 4/5, 5/5, 5/5, 25/5, 25/5, 5/5, 5/5, 6/5, 6/5, 6/5$$

میانگین در حالت جدید برابر است با:

$$\bar{y} = \frac{3 \times 4/5 + 2 \times 5/5 + 2 \times 25/5 + 2 \times 5/5 + 3 \times 6/5}{12} = \frac{63}{12} = 5/2$$

پس میانگین تغییر نمی‌کند.

(نمودارهای تک متغیره، صفحه ۱۰۵ و ۱۰۶)

(مهریس همزه‌ای)

۱۴۰- گزینه «۱»

مجموع درصدها برابر با صد می‌شود:

$$A + 20 + 30 + 35 = 100 \Rightarrow A = 15\%$$

$$\frac{15}{100} = \frac{45}{n} \Rightarrow n = 300$$

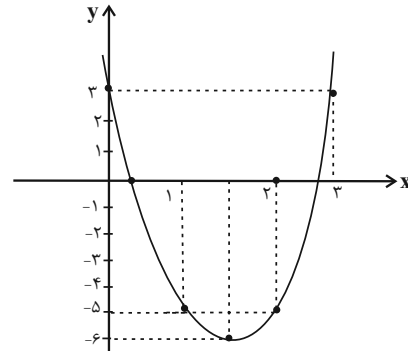
(نمودارهای تک متغیره، صفحه ۱۰۰ تا ۱۰۲)

حال با استفاده از جدول زیر و نقطه یابی، نمودار را رسم می‌کنیم:

x	0	1	2	3
y	3	-5	-6	-5

همان‌طور که از نمودار پیداست، نمودار از ناحیه سوم محورهای مختصات

عبور نمی‌کند.

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

(سامان اسپهر ۳)

۱۳۷- گزینه «۴»

میزان برق هدر رفته، مدت زمان پرواز، میزان مقاومت لامپ و وزن دانشجویان، همگی از نوع متغیر کمی هستند چون قابل اندازه‌گیری‌اند و میانگین هر دو مقدار آن‌ها با معنی است. ولی رتبه کشورها از نظر صادرات با آن‌که از جنس عدد است کیفی محسوب می‌شود، چون میانگین رتبه‌ها بی‌معنی است.

(گرددآوری داده‌ها، صفحه ۷۳ تا ۸۴)

(سامان اسپهر ۳)

۱۳۸- گزینه «۳»

باید ببینیم داده‌های اولیه چطور به داده‌های جدید تبدیل شده‌اند، مثلاً می‌توانیم داده $(5x_1 + 2)$ را با داده جدید x_1 مقایسه کنیم معلوم است که ابتدا باید از داده $(5x_2 + 2)$ عدد ۲ را کم کنیم تا $5x_1$ باقی بماند. سپس جواب را بر ۵ تقسیم کنیم تا x_1 باقی بماند.

حال همین دو عمل را برای میانه اولیه هم انجام می‌دهیم، یعنی:

$$\text{میانه جدید} = \frac{(2 - \text{میانه قدیم})}{5} = \frac{27 - 2}{5} = 5$$

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۸۶ تا ۸۸)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۴۱- گزینه ۲

(افشین کیانی)

همی بردند ← شیوه قدیمی استفاده از فعل «ماضی استمراری» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: طلعت مکروه، منظر ملعون، شمایل ناموزون ← صفت و موصوف در کنار هم به شیوه «موصوف + صفت» آمده است و جابه‌جایی وجود ندارد.
گزینه «۳»: حذف فعل در این عبارت، وجود ندارد.
گزینه «۴»: افعال به‌کاربرد امروزی هستند.

(مبانی تحلیل متن، صفحه ۱۷)

۱۴۲- گزینه ۲

(ابراهیم رضایی‌مقدم)

عبارت «الف» معرف کتاب «شاهنامه ابومنصوری» است.

عبارت «ب» معرف کتاب «تاریخ بلعمی» و مترجم آن ابوعلی بلعمی است.

عبارت «ج» معرف کتاب «تفسیر طبری» است.

(تاریخ ادبیات پیش از اسلام و قرن‌های اولیه هجری، صفحه ۴۴ و ۴۵)

۱۴۳- گزینه ۱

(مهم نورانی)

تشریح موارد نادرست:

ب) از ویژگی‌های شعر فارسی در این دوره تأثیرپذیری برخی از شاعران از ادبیات عرب و مضامین شعری آنهاست.

د) با خروج شعر از دربارها و ورود آن به خانقاه‌ها، دامنه موضوعات آن گسترش یافت و بر سادگی بیان، قدرت عواطف، عمق افکار و اندیشه‌هایی که موضوع شعر فارسی بود، افزوده شد.

ه) گروهی از شاعران این دوره، در عین تقلید از پیشینیان، هر یک ابتکارات و نوآوری‌هایی دارند که باعث دگرگونی و تحول در سبک سخن فارسی شد.

(زبان و ادبیات فارسی در سره‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه ۸۱ و ۸۲)

۱۴۴- گزینه ۳

(مهم نورانی)

«ترجمه تفسیر طبری»، «تاریخ بلعمی»، «التفهیم» و «شاهنامه ابومنصوری» از آثار نثر دوره سامانی است.

(سبک فراسانی، صفحه ۶۵)

۱۴۵- گزینه ۲

(افشین کیانی)

جناس در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آسان، آسمان ← جناس ناقص افزایشی

گزینه «۳»: دینار، دیدار ← جناس ناقص اختلافی

گزینه «۴»: بخت، رخت ← جناس ناقص اختلافی

(جناس و انواع آن، صفحه ۹۷ و ۹۸)

۱۴۶- گزینه ۳

(افشین کیانی)

الف: موازنه دارد.

ه: موازنه دارد.

ز	باد	کوی	او	در	دم	دل	رنجور	جان	یابد
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
ز	یاد	روی	او	هر	دم	دل	بیمار	در	جنبد
بدان	حجت	که	دل	را	زنده	دارد			
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓			
بدان	آیت	که	جان	را	بنده	دارد			

(موازنه و ترصیع، صفحه ۷۳ و ۷۴)

۱۴۷- گزینه ۳

(مهم نورانی)

تشبیه: کمان ستم (ستم به کمان مانند شده است). / واج‌آرایی: تکرار واج «ک» / تشخیص: ابروی مشکین تو کمان ستم‌گشاده / کنایه: بر دل کسی ناوک (تیر) نشانیدن: کنایه از آزار دادن

(واج‌آرایی، واژه‌آرایی، ترکیبی)

۱۴۸- گزینه ۴

(مهم نورانی)

در گزینه «۴» دو مورد حذف همزه صورت گرفته است. دلم از (د / ل / مَز) / کس از (ک / سَز)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ازل این (ا / ز / لین) فقط یک حذف همزه وجود دارد.

گزینه «۲»: عیشی عجب است این (ع / ج / بس / تین) دو مورد حذف همزه دارد.

گزینه «۳»: باز آ (ب / ز / ا) فقط یک حذف همزه دارد.

(وزن شعر فارسی، صفحه ۶۸)

۱۴۹- گزینه ۴

(سعید جعفری)

الف) قافیه ۲: کار، غار / قافیه اصلی: شدند (۱- فعل اسنادی ۲- رفتند)

ب) قافیه ۲: ندارد / قافیه اصلی: یار، قمار

پ) قافیه ۲: ندارد؛ «کردند و درکشیدند» قافیه نمی‌شوند. / قافیه اصلی: جای و یای

ت) قافیه ۲: امانت، خدمت / قافیه اصلی: وفا، قضا

(قافیه، صفحه ۹۱ و ۹۲)

۱۵۰- گزینه ۲

(افشین کیانی)

بیت این گزینه اشاره به این دارد که «خداوند، راهنمای ما است».

اما سایر ابیات اشاره به این مفهوم دارد که «همه اتفاقات، وابسته به خداست».

(مفهوم، صفحه ۲۸)

عربی، زبان قرآن (۱)

۱۵۱- گزینه «۴»

(منیژه فسروی)

«أَتَعْلَمِينَ: آیا می‌دانی / البطة: اردک / تنشر: پخش می‌کند / زیتاً خاصاً: روغن خاصی / علی جسمها: روی بدنش / فلايتأثر بالماء: تحت تأثیر آب قرار نمی‌گیرد».

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه «می‌دانید / پخش می‌شود / که / قرار نگیرد» نادرست است.
گزینه «۲»: ترجمه «بدن اردک» نادرست و واژه «بدنش» در ترجمه اضافه است.
گزینه «۳»: ترجمه «می‌دانید / قرار نگیرد» نادرست است.

(ترجمه، صفحه ۶۰)

۱۵۲- گزینه «۳»

(منیژه فسروی)

المناطق الثقافية الإيرانية: مناطق فرهنگی ایرانی / تجذب: جذب می‌کند / كثيراً من السياح: بسیاری از گردشگران / لهذا: بنابراین / قامت ... بتسجیلها: به ثبت آن‌ها پرداخت.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه «ایران / گردشگران بسیاری / ثبت کرد» نادرست است.
گزینه «۲»: ترجمه «بسیاری / این مراکز / ثبت می‌کند» نادرست است.
گزینه «۴»: ترجمه «به سمت ... جذب می‌شوند» نادرست است.

(ترجمه، صفحه ۷۲ و ۷۳)

۱۵۳- گزینه «۳»

(منیژه فسروی)

«الكلاب» به معنای «سگ‌ها» است و مفرد آن «الكلب» می‌باشد.

(ترجمه، صفحه ۶۷)

۱۵۴- گزینه «۱»

(ولی‌الله نوروزی)

شگفتی: الدهشة / مرا فراگرفت: أخذتني / هنگامی که: عندما، حينما / فهمیدم: فهمت / دلفین‌ها: الدلافين / مانند بچه‌ها: كالأطفال / گریه می‌کنند: تبكي

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: کلمه «وَجَدْتُ / الدلفين» غلط است.
گزینه «۳»: «الأطفال يَبْكُون كالـدلافين» غلط است و جابه‌جا ترجمه شده است.
گزینه «۴»: کلمه «وَجَدْتُ / تعجبت كثيراً» غلط است.

(تعريب، صفحه ۹۶)

۱۵۵- گزینه «۳»

(منیژه فسروی)

«مردم خفتگانند پس هرگاه می‌میرند بیدار می‌شوند» اشاره به حیات اخروی دارد که با بیت گزینه «۳» هماهنگ است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: مفهوم آن فراموش شدن توسط اطرافیان است تا زمانی که زنده‌اند.
گزینه «۲»: مفهوم آن غنیمت شمردن وقت و زمان است.

گزینه «۴»: مفهوم آن غفلت انسان و عدم آگاهی به کردار و رفتار خویش است.

(مفهومی، صفحه ۳۲)

۱۵۶- گزینه «۳»

(رضا یزدی)

«سرودن: آن کتابی است نزد شاعران برای بیان احساسشان!» که غلط است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «هیزم»: «چوبی که برای سوزاندن استفاده می‌شود!» که صحیح است.
گزینه «۲»: «تلفن همراه»: «وسیله‌ای است برای صحبت کردن با دیگران از راه دور!» که صحیح است.

گزینه «۴»: «سردرد»: «دردی است در سر بیمار!» که صحیح است.

(مفهومی، ترکیبی)

۱۵۷- گزینه «۲»

(ولی‌الله نوروزی)

کلمه «المؤذون» صفت برای «الطلاب» می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: کلمه «الحسنات» مفعول است.
گزینه «۳»: کلمه «بعض» فاعل برای فعل «يعرف» است.
گزینه «۴»: کلمه «البومة» مبتدا است.

(قواعد، ترکیبی)

۱۵۸- گزینه «۳»

(منیژه فسروی)

«علی» در این عبارت معنی اجبار و الزام و فعلی دارد و به معنای «تو پاینده باش» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «مردم بر دین پادشاهانشان هستند».
گزینه «۲»: «روزگار همیشه به زبان (ضد) تو نیست».
گزینه «۴»: «او مسئول مراقبت از اتاق‌هاست».

(قواعد، صفحه ۱۰۰)

۱۵۹- گزینه «۲»

(منیژه فسروی)

«تستوی» فعل مضارع از باب «افتعال» و دارای دو حرف زائد است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «حَيَّرْتُ» از باب «تفعیل» است و یک حرف زائد دارد.
گزینه «۳»: «لَا تَسْبُوا» فعل نهی است و ماضی آن «سَبَّ» است و «ثلاثي مجرد» می‌باشد.

گزینه «۴»: «يُؤَكِّدُ» فعل مضارع از «باب تفعیل» است و یک حرف زائد دارد.

(قواعد، صفحه ۳۸ و ۳۹)

۱۶۰- گزینه «۲»

(ولی‌الله نوروزی)

«تُصدَّر» فعل مضارع معلوم از باب «تفعیل» است که «الغاز» مفعول آن است.

(قواعد، صفحه ۸۷)

منطق

۱۶۱- گزینه ۲»

(اُمر منموری)

در استدلال قیاسی مقدمات، ضرورتاً نتیجه را در پی دارند و در استدلال استقرایی مقدمات از نتیجه حمایت نسبی می کنند. بنابراین براساس رابطه نتیجه با مقدمات، آن ها را دسته بندی می کنیم. محمول قضایای شخصیه از قانون محمول قضایای محصوره تبعیت می کند.

(اقسام استدلال استقرایی و قیاس اقتراانی، صفحه ۴۱ و ۷۷)

۱۶۲- گزینه ۲»

(تاهیر بوهریان)

نتیجه این قیاس «هیچ الف ج نیست.» یا «برخی الف ج نیست» است که تمام شرایط اعتبار قیاس را دارد.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «شرط اول اعتبار قیاس را فاقد است چون هر دو مقدمه سالبه اند. گزینه های ۳ و ۴: حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی دارد. بنابراین شرط دوم اعتبار قیاس رعایت نشده است.

(قیاس اقتراانی، صفحه ۷۷ تا ۷۹)

۱۶۳- گزینه ۴»

(کوثر دستورانی)

«عکس لازم الصدق ندارد» به این معنا است که عکس قضیه مورد نظر ما در برخی مثال ها، صادق و در برخی از مثال ها، کاذب می شود.

(اعلام قضایا، صفحه ۶۸)

۱۶۴- گزینه ۲»

(سیرمهر مرنی دینانی)

حد وسط تنها نقش ارتباطی میان دو مقدمه استدلال را دارد و در نتیجه استدلال حذف می شود. بنابراین این گزینه نادرست است.

(قیاس اقتراانی، صفحه ۷۳ و ۷۴)

۱۶۵- گزینه ۳»

(سیرمهر مهری طباطبایی)

می دانیم قضیه منفصل حقیقی، قضیه ای است که در آن دو طرف قضیه نه می توانند هم زمان صادق باشند، نه می توانند هم زمان کاذب باشند. به عبارت دیگر در قضایای منفصل حقیقی دو طرف قضیه متناقض هستند.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «قضیه، یا مانعة الجمع است یا مانعة الخلو (الرفع) = این قضیه مانعة الجمع است.

گزینه ۲: «این استدلال، یا قیاس است یا استقرای تمثیلی = این قضیه مانعة الجمع است.

گزینه ۴: «این جمله خبری، یا قضیه است یا قضیه شخصیه = این قضیه مانعة الرفع است.

تنها در گزینه ۳ «است که می توان با دو مفهوم گفته شده، قضیه ای منفصل حقیقی ساخت. «قضیه شرطی، یا متصل است یا منفصل = منفصل حقیقی»

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۱۶۶- گزینه ۲»

(سعید حسن زاده)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه ۱: «این استدلال استقرای تمثیلی است. اگر انسانی به اموری که در عالم به او داده شده است، به خود ببالد، مانند حمالی است که به بار ارزشمندی که بر روی دوش او گذاشته شده است (ولی در حقیقت به او تعلق ندارد) می بالد.

گزینه ۳: «استدلال قیاسی است.

گزینه ۴: «استقرای تمثیلی است. عالم بی عمل به زنبور بی عسل تشبیه شده است. همان گونه که زنبور بی عسل، خاصیت اصلی خود را ندارد، عالم بی عمل نیز خاصیت اصلی خود را که عبارت است از عمل به دانسته های خود، ندارد.

(اقسام استدلال استقرایی، صفحه ۴۱، ۴۲ تا ۴۶)

۱۶۷- گزینه ۳»

(راهله بابانی)

مفاهیم «کره زمین» و «امام حسین (ع) جزئی هستند و نسبت های چهارگانه فقط میان دو مفهوم کلی برقرار می باشند.

«کشور» و «استان» رابطه جزء و کل دارند. بنابراین نسبت تباین میان آن ها برقرار است.

مسلمانان به دو دسته مهم شیعه و اهل تسنن تقسیم می شوند. بنابراین میان «مسلمان و شیعه» رابطه عموم و خصوص مطلق برقرار است.

(مفهوم و مصداق، صفحه ۲۲ و ۲۳)

۱۶۸- گزینه ۳»

(سیرمهر مرنی دینانی)

در این قیاس استثنایی، قاعده وضع تالی استفاده شده است که از این قاعده نمی توان درستی و اعتبار قیاس استثنایی را نتیجه گرفت.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۰ و ۹۱)

۱۶۹- گزینه ۲»

(سیرمهر مرنی دینانی)

از آن جا که وظیفه منطق جلوگیری از خطای اندیشه است، علم منطق به دو بخش اصلی تعریف و استدلال تقسیم می شود.

(منطق، ترازوی اندیشه، صفحه ۹)

۱۷۰- گزینه ۳»

(موسی سپاهی)

ویژگی های ناشیست و نامناسب را بدون ذکر دلیل به یک نظریه و یا پیروان آن نسبت دادن تا کسی جرأت نکند به آن نظریه توجه کند و آن را بپذیرد، باعث ایجاد «مغالطه مسموم کردن چاه» می شود؛ مانند فقط بچه های بی استعداد درس ریاضی را یاد نمی گیرند.

(سنشگری در تفکر، صفحه ۱۰۸)

اقتصاد

۱۷۱- گزینه «۴»

(آزاده میرزائی)

پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

تیزبین: فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.

خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی‌اند.

(کسب و کار و کارآفرینی، صفحه ۶)

۱۷۲- گزینه «۳»

(آزاده میرزائی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: معایب ایجاد شرکت سهامی - مزایای کسب و کار شخصی

گزینه «۲»: معایب کسب و کار شخصی - مزایای کسب و کار شخصی

گزینه «۳»: معایب ایجاد شرکت سهامی - مزایای ایجاد شرکت سهامی

گزینه «۴»: معایب کسب و کار شخصی - مزایای ایجاد شرکت سهامی

(انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۵ و ۱۸)

۱۷۳- گزینه «۴»

(فاطمه صفری)

الف) در نقطه (ب) ۱۵۰ واحد کالای A و ۴۵۰ واحد کالای B تولید می‌شود، برای این‌که تولید کالای A بیش‌تر شود باید به سمت چپ و بالا در طول مرز امکانات تولید جابه‌جا شویم یعنی از نقطه (ب) به (د) برویم.

در نقطه (د) ۳۵۰ واحد کالای A (۲۰۰ واحد بیش‌تر از تولید در نقطه (ب)) و ۱۵۰ واحد کالای B (۳۰۰ واحد کم‌تر از تولید در نقطه (ب)) تولید می‌شود.

بنابراین هزینه فرصت ۲۰۰ واحد بیش‌تر کالای A، ۳۰۰ واحد کالای B است که شرکت از تولید آن صرف نظر کرده است.

ب) اگر تمامی منابع به تولید کالای A اختصاص داده شود، ۹ میلیون تومان نصیب شرکت می‌شود:

$$۲۰,۰۰۰ \times ۴۵۰ = ۹,۰۰۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

اگر تمامی منابع به تولید کالای B اختصاص داده شود، ۹ میلیون و ۷۵۰ هزار تومان نصیب شرکت می‌شود. بنابراین درآمد حاصل از تولید کالای B، بیش‌تر است.

$$۱۵,۰۰۰ \times ۶۵۰ = ۹,۷۵۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

ج) تولید در نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید، ناکارا است. (نقطه الف)

(مرز امکانات تولید، صفحه ۳۶ تا ۴۰)

۱۷۴- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

الف) قیمت ۹۰۰۰ تومان از قیمت تعادلی (۸۰۰۰ تومان) بیش‌تر است بنابراین بازار با کمبود تقاضا یا مازاد عرضه مواجه است که میزان آن ۱۰ واحد می‌باشد:

میزان تقاضا در قیمت ۹۰۰۰ تومان - میزان عرضه در قیمت ۹۰۰۰ تومان = مازاد عرضه در قیمت ۹۰۰۰ تومان

$$۲۵ - ۱۵ = ۱۰ \text{ واحد}$$

ب) تنها در سطح قیمت تعادلی رفتار تولیدکننده و مصرف‌کننده هماهنگ می‌شود و بازار به تعادل می‌رسد. بنابراین به دلیل این‌که قیمت تعادلی ۸۰۰۰ تومان می‌باشد، در نقطه ۶۰۰۰ تومان برای رسیدن به تعادل باید ۲۰۰۰ تومان افزایش قیمت داشته باشیم.

ج) در قیمت ۱۰,۰۰۰ تومان میزان عرضه ۳۰ واحد می‌باشد، در حالی‌که تنها ۱۰ واحد تقاضا داریم و تولیدکننده می‌تواند ۱۰ واحد کالا به فروش برساند. بنابراین:

$$\text{تومان } ۱۰,۰۰۰ = ۱۰,۰۰۰ \times ۱۰ = \text{درآمد تولیدکننده در قیمت } ۱۰,۰۰۰ \text{ تومان}$$

(بازار پیست و پهلونه عمل می‌کنند، صفحه ۳۸ تا ۵۱)

۱۷۵- گزینه «۳»

(علیرضا رضایی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: گاهی دولت‌ها در جهت گسترش روابط اقتصادی‌شان با کشورهایی که دیدگاه‌های نزدیک سیاسی با یکدیگر دارند، پیمان‌های تجاری وضع می‌کنند و تعرفه‌ها را کاهش می‌دهند.

۱۷۸- گزینه «۳»

(سارا شریفی)

زمانی که اقتصاد کشور گرفتار تورم می‌شود، برای پیشگیری از افزایش قیمت‌ها یا کاهش سرعت آن، بانک مرکزی سیاست کاهش نقدینگی یا همان کاهش حجم پول در گردش (سیاست پولی انقباضی) را به کار می‌گیرد. بانک مرکزی می‌تواند با فروش اوراق مشارکت به‌طور مستقیم از مقدار نقدینگی در دست مردم بکاهد.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۱۰۳)

۱۷۹- گزینه «۲»

(فاطمه صفری)

الف) سهم هر دهک می‌تواند بزرگ‌تر یا مساوی با سهم دهک ماقبل خود یا کوچک‌تر یا مساوی با سهم دهک بعد از خود باشد، که این مورد تنها در دو گزینه «۲» و «۴» رعایت شده است.

ب) با مقایسه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد به کار می‌رود.

$$\frac{\text{سهم دهک دهم}}{\text{سهم دهک اول}} = \frac{۱۵}{۵} = ۳ = \text{شاخص دهک‌ها}$$

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۸۰- گزینه «۲»

(سارا شریفی)

هزار تومان $۳۰ + ۱۰ = ۴۰$ = مجموع مخارج یک هفته

= میزان پس‌انداز هفتگی برای ثبت نام در کلاس

میزان پس‌انداز در بانک - مجموع مخارج هفتگی - درآمد هفتگی

هزار تومان $۸۰ - ۴۰ - ۳۵ = ۵$

هفته $۸۰ = \frac{۴۰۰}{۵}$ = مدت زمان مورد نیاز برای ثبت نام در کلاس

با توجه به اینکه ۱ ماه تقریباً معادل ۴ هفته است، بنابراین ۸۰ هفته برابر با

۲۰ ماه است و از آنجا که زمان لازم برای رسیدن به اهداف میان‌مدت از دو

ماه تا سه سال است، بنابراین هدف مشخص شده در صورت سؤال یک هدف

میان‌مدت است.

(پس‌انداز و سرمایه‌گذاری، صفحه ۱۵۲ و ۱۵۳)

گزینه «۳»: آمریکا، کانادا و مکزیک در سال ۱۹۹۲، پیمان تجارت آزاد، مشهور به پیمان نفتا را امضا کردند.

گزینه «۴»: کنفرانس پولی و مالی سازمان ملل (برتن وودز) در سال ۱۹۴۴ تشکیل شد و نتیجه آن تشکیل بانک جهانی توسعه و صندوق بین‌المللی پول بود.

(تجارت بین‌الملل، صفحه ۷۵)

۱۷۶- گزینه «۲»

(علیرضا رشایی)

(۱) درآمد / (۲) مالیات / (۳) پرداخت‌های عوامل تولید / (۴) درآمد خانوار

(نقش دولت در اقتصاد چیست؟، صفحه ۵۹)

۱۷۷- گزینه «۳»

(آفرین ساجری)

نفر $۱,۵۰۰,۰۰۰ - ۵۰۰,۰۰۰ = ۲,۰۰۰,۰۰۰$ = جمعیت فعال کشور A

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰$$

$$\text{نرخ} = \frac{۱۰}{۱,۵۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = \frac{x}{۱,۵۰۰,۰۰۰} \Rightarrow ۱۰x = ۱۵,۰۰۰,۰۰۰$$

$$\text{نفر} = ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ = x = \frac{۱۵,۰۰۰,۰۰۰}{۱۰۰} = \text{جمعیت بیکار کشور A}$$

جمعیت بیکار - جمعیت فعال = جمعیت شاغل

نفر $۱,۵۰۰,۰۰۰ - ۱۵۰,۰۰۰ = ۱,۳۵۰,۰۰۰$ = جمعیت شاغل کشور A

در نتیجه تعداد افراد شاغل در کشور B باید بیش‌تر از ۱,۳۵۰,۰۰۰ نفر باشد

تا نرخ بیکاری‌اش کم‌تر از کشور A شود.

(رکود، بیکاری و فقر، صفحه ۸۵ و ۸۶)